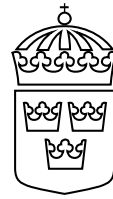

Regeringens proposition

2020/21:77

Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset

Prop.
2020/21:77

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 12 januari 2021

Stefan Löfven

Per Bolund
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition lämnar regeringen förslag till ytterligare åtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19.

I propositionen lämnas förslag om en fortsatt möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om undantag från begränsningen av företagens möjlighet att få arbetslöshetsersättning vid upprepade uppehåll i näringsverksamheten, den s.k. femårsregeln. Lagändringen föreslås träda i kraft den 22 februari 2021.

Propositionen innehåller också förslag om att anståndstiden för s.k. tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt efter ansökan ska kunna förlängas med som längst ett år, och att anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder. Dessa lagändringar föreslås träda i kraft den 5 februari 2021.

Slutligen innehåller propositionen förslag till ändringar i statens budget för 2021. Bland annat föreslås att medel tillförs för nya och utökade stöd till företag samt för åtgärder som rör fortsatt testning för och vaccinering mot covid-19.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagförslag	7
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	7
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	8
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall	9
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2020:548) om omställningsstöd	12
3	Ärendet och dess beredning	13
3.1	Skäl för ändringar i statens budget och förkortad motionstid	13
3.2	Möjlighet till tillfällig förlängning av lättnad för företagare i arbetslöshetsförsäkringen	13
3.3	Utökade möjligheter till anstånd med inbetalning av skatt samt korrigerig i lagen om omställningsstöd	14
4	Möjlighet till tillfällig förlängning av lättnad för företagare i arbetslöshetsförsäkringen	14
4.1	Möjlighet till förlängt undantag från den s.k. femårsregeln för företagare	14
4.2	Ikraftträdande	15
4.3	Konsekvensanalys	15
5	Utökade möjligheter till anstånd med inbetalning av skatt	17
5.1	Befintliga regler om tillfälliga anstånd	17
5.2	En möjlighet införs att förlänga tiden för beviljade tillfälliga anstånd	18
5.3	Anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder	21
5.4	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	25
5.5	Konsekvensanalys	28
6	Författningskommentar	38
6.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall	38
6.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2020:548) om omställningsstöd	40
7	Ändringar i statens budget för 2021	40
7.1	Ändringar av statens inkomster	40
7.2	Ändringar av statens utgifter	42
7.3	Konsekvenser för statens budget	55
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Ytterligare anpassningar av regelverket om tillfälliga anstånd	56
Bilaga 2	Lagförslag i promemorian Ytterligare anpassningar av regelverket om tillfälliga anstånd	57

Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Ytterligare anpassningar av regelverket om tillfälliga anstånd	60
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 januari 2021	61

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (avsnitt 2.1 och 4).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (avsnitt 2.2 och 4).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall (avsnitt 2.3 och 5).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2020:548) om omställningsstöd (avsnitt 2.4).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 ställa ut kreditgarantier som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 50 000 000 000 kronor till kreditinstitut som bedriver verksamhet i Sverige, för lån till i första hand små och medelstora företag som har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige och som på grund av spridningen av sjukdomen covid-19 fått ekonomiska svårigheter, men i övrigt bedöms vara livskraftiga (avsnitt 7.2).
6. Riksdagen godkänner ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2021 (avsnitt 7.1 och tabell 7.1).
7. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade och nya anslag enligt tabell 1.1.

Riksdagen beslutar att förkorta motionstiden till åtta dagar.

Tabell 1.1 Specifikation av ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade och nya anslag 2021

Prop. 2020/21:77

Tusental kronor

Utgifts- område	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
1	Rikets styrelse	15 907 564	227 000	16 134 564
	5:1 Länsstyrelserna m.m.	3 450 489	227 000	3 677 489
3	Skatt, tull och exekution	12 413 921	120 000	12 533 921
	1:1 Skatteverket	8 023 985	120 000	8 143 985
6	Försvaret och samhällets krisberedskap	71 153 370	89 000	71 242 370
	2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 435 898	89 000	1 524 898
9	Hälsövård, sjukvård och social omsorg	101 941 904	13 275 000	115 216 904
	1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	16 826 486	13 270 000	30 096 486
	4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshinders- området	782 514	5 000	787 514
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	98 410 400	400 000	98 810 400
	1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	37 798 912	400 000	38 198 912
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	105 724 319	46 000	105 770 319
	1:2 Bidrag till arbets- löshetsersättning och aktivitetsstöd	52 882 733	-98 000	52 784 733
	1:3 Kostnader för arbets- marknadspolitiska program och insatser	11 738 323	-7 000	11 731 323
	1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkes- introduktions- anställningar	4 843 289	151 000	4 994 289
16	Utbildning och universitetsforskning	92 077 789	100 000	92 177 789
	3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 995 846	100 000	7 095 846

Utgifts- område	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 578 679	6 000	5 584 679
	1:4 Boverket	342 583	6 000	348 583
22	Kommunikationer	73 916 227	174 000	74 090 227
	1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser	88 013	174 000	262 013
24	Näringsliv	15 355 253	16 349 000	31 704 253
	1:23 Stöd till enskilda näringsidkare	1 500 000	5 100 000	6 600 000
	1:24 Omställningsstöd	2 000 000	9 000 000	11 000 000
	1:25 Researrangörslån	0	679 000	679 000
	1:26 Stöd till handelsbolag	0	1 570 000	1 570 000
	Summa anslags- förändring på ändringsbudget		30 786 000	

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att 36 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om när en företagare ska anses som arbetslös i andra fall än som anges i 35 och 35 a §§ samt om de villkor för fastställande av och rätt till arbetslöshetsersättning som i sådana fall ska gälla.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. när en företagare ska anses som arbetslös i andra fall än som anges i 35 § första och andra styckena och 35 a § samt om de villkor för fastställande av och rätt till arbetslöshetsersättning som i sådana fall ska gälla, och

2. undantag från bestämmelsen i 35 § tredje stycket.

Denna lag träder i kraft den 22 februari 2021.

¹ Senaste lydelse 2020:219.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att 36 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.1

Föreslagen lydelse

36 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. när en företagare ska anses som arbetslös i andra fall än som anges i 35 § första och andra styckena och 35 a § samt om de villkor för fastställande av och rätt till arbetslöshetsersättning som i sådana fall ska gälla, och

2. undantag från bestämmelsen i 35 § tredje stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *när en företagare ska anses som arbetslös i andra fall än som anges i 35 och 35 a §§ samt om de villkor för fastställande av och rätt till arbetslöshetsersättning som i sådana fall ska gälla.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

Prop. 2020/21:77

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall¹

*dels att 5 a § ska upphöra att gälla,
dels att 1, 1 a, 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 7 a, 11–15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd för redovisningsperioder som infaller under januari–september 2020 med inbetalning av

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 7 a, 11–15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd för redovisningsperioder som infaller under januari–december 2020 med inbetalning av

1. avdragen skatt och arbetsgivaravgifter som ska redovisas i en arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 19 § 1 skatteförfarandelagen, och

2. mervärdesskatt som ska redovisas i en sådan deklaration som avses i 26 kap. 5 § skatteförfarandelagen, och vars redovisningsperiod är en kalendermånad eller ett kalenderkvartal enligt 26 kap. 10 och 11 §§ samma lag.

Anstånd enligt första stycket 1 respektive 2 får beviljas för högst *tre* redovisningsperioder vardera om redovisningsperioden är en kalendermånad. Anstånd enligt första stycket 2 får dock beviljas för högst *en redovisningsperiod* om redovisningsperioden är ett kalenderkvartal.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den *12 november 2021*. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

Anstånd enligt första stycket 1 respektive 2 får beviljas för högst *sex* redovisningsperioder vardera om redovisningsperioden är en kalendermånad. Anstånd enligt första stycket 2 får dock beviljas för högst *två redovisningsperioder* om redovisningsperioden är ett kalenderkvartal.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den *12 februari 2022*. *Anståndstiden får efter ansökan förlängas med som längst ett år*. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

¹ Senaste lydelse av 5 a § 2020:377.

² Senaste lydelse 2020:206.

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 13, 15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd med inbetalning av mervärdesskatt, om

1. mervärdesskatten ska redovisas i en sådan deklaration som avses i 26 kap. 5 § skatteförfarandelagen,

2. redovisningsperioden för mervärdesskatten är ett beskattningsår enligt 26 kap. 11 § samma lag, och

3. deklarationen för mervärdesskatten ska ha kommit in till Skatteverket under perioden 27 december 2019–17 januari 2021 enligt 26 kap. 33, 33 a eller 33 b § samma lag.

3. deklarationen för mervärdesskatten ska ha kommit in till Skatteverket under perioden 27 december 2019–17 januari 2022 enligt 26 kap. 33, 33 a eller 33 b § samma lag.

Anstånd får beviljas för högst en redovisningsperiod.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 17 januari 2022. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 17 januari 2023. *Anståndstiden får efter ansökan förlängas med som längst ett år.* Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

2 §⁴

Anstånd enligt 1 eller 1 a § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det.

Anstånd enligt 1 eller 1 a § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. *Detsamma gäller förlängning av anståndstiden enligt 1 § tredje stycket eller 1 a § tredje stycket.*

5 §⁵

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 eller 1 a § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,2 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med *den sjunde* månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 §

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 eller 1 a § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,2 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 § tredje stycket

³ Senaste lydelse 2020:206.

⁴ Senaste lydelse 2020:206.

⁵ Senaste lydelse 2020:377.

tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket. Om återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån.

Anståndsavgiften ska betalas senast den förfallodag som avses i 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften betalas senast den förfallodag som avses i den bestämmelsen.

Anståndsavgiften ska vid tillämpning av inkomstskattelagen (1999:1229) behandlas som ränta enligt 65 kap. 7 § skatteförordningen (2011:1244).

-
1. Denna lag träder i kraft den 5 februari 2021.
 2. För ansökningar som har lämnats in före ikraftträdandet och som avser anstånd enligt 1 eller 1 a § i den äldre lydelsen gäller 5 § i den äldre lydelsen.
 3. Den upphävda 5 a § gäller dock fortfarande för ansökningar om nya anstånd som har lämnats in före ikraftträdandet.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2020:548) om omställningsstöd

Härigenom föreskrivs att 33 § lagen (2020:548) om omställningsstöd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

33 §

En fordran som avses i 31 § får utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

En fordran som avses i 32 § får utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av en fordran på omställningsstöd som ska betalas.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2021.

3.1 Skäl för ändringar i statens budget och förkortad motionstid

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1) innehöll förslag som innebär en expansiv finanspolitik för att så snabbt som möjligt föra Sverige ur lågkonjunkturen. Efter att budgetpropositionen lämnades till riksdagen har dock spridningen av sjukdomen covid-19 återigen ökat. Det har fått allvarliga konsekvenser för företag och individer och inneburit en hög belastning på sjukvård och omsorg. Flera vacciner mot covid-19 har nu godkänts och vaccineringen mot sjukdomen har påbörjats. Det finns mot denna bakgrund behov av att skyndsamt vidta fler åtgärder för att begränsa smittspridningen, förbereda för och genomföra vaccinationer samt i övrigt dämpa de negativa konsekvenserna av smittspridningen i samhället.

Medel bör tillföras för utökning av omställningsstödet till företag och omsättningsstödet till enskilda näringsidkare samt för ett nytt stöd till handelsbolag. Medel bör också tillföras för fortsatt storskalig testning. Det finns även behov av att bl.a. förlänga den tillfälliga lättningen i arbetslöshetsförsäkringen för företagare och ersättningar till personer som tillhör riskgrupper för covid-19, samt att utöka möjligheterna till s.k. tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt. Regeringen anser därför att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2021.

Regeringen anser vidare mot bakgrund av vad som ovan anförts att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till åtta dagar.

3.2 Möjlighet till tillfällig förlängning av lättnad för företagare i arbetslöshetsförsäkringen

Den 13 april 2020 infördes tillfälliga bestämmelser i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, bl.a. en möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om undantag från lagens begränsning av företagares möjlighet att få arbetslöshetsersättning vid upprepade uppehåll i näringsverksamheten, den s.k. femårsregeln (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:212). Den tillfälliga bestämmelsen upphörde att gälla den 4 januari 2021.

Mot bakgrund av spridningen av covid-19 och dess påverkan på sysselsättningen lämnar regeringen förslag om en fortsatt möjlighet att göra undantag från femårsregeln i lagen om arbetslöshetsförsäkring. Lagförslaget har beretts under hand med Arbetsförmedlingen, Inspektionen

Prop. 2020/21:77 för arbetslöshetsförsäkringen och Sveriges a-kassor. Synpunkterna på förslaget finns tillgängliga i Arbetsmarknadsdepartementet (A2020/02701).

3.3 Utökade möjligheter till anstånd med inbetalning av skatt samt korrigeringslagen om omställningsstöd

I Finansdepartementet har promemorian Ytterligare anpassningar av regelverket om tillfälliga anstånd tagits fram. Promemorian innehåller bl.a. förslag om att anståndstiden för tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt efter ansökan ska kunna förlängas med som längst ett år, och att anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2020/04865).

Lagrådet

Denna proposition innehåller ett förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Förslaget är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget.

Propositionen innehåller även ett förslag till lag om ändring i lagen (2020:548) om omställningsstöd. Ändringen innebär att en felaktig paragrafhänvisning i lagen korrigeras. Även detta förslag är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte heller inhämtat Lagrådets yttrande över det förslaget.

4 Möjlighet till tillfällig förlängning av lättnad för företagare i arbetslöshetsförsäkringen

4.1 Möjlighet till förlängt undantag från den s.k. femårsregeln för företagare

Regeringens förslag: En upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om undantag från den s.k. femårsregeln för företagare ska åter tillfälligt införas.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 35 § första stycket lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska en företagare som upphör att

bedriva näringsverksamhet anses vara arbetslös så snart det inte vidtas några åtgärder i näringsverksamheten. Som åtgärder anses inte nödvändiga åtgärder som har vidtagits på grund av oförutsedda händelser. Av 35 § tredje stycket följer att om näringsverksamheten återupptas av företagaren eller av en närstående person till denne, får bedömningen av företagarens arbetslöshet enligt definitionen i första stycket göras tidigast fem år från det att näringsverksamheten återupptogs, den s.k. femårsregeln. Om en företagare inte är att anse som arbetslös enligt ovanstående definition, ska företagaren anses som arbetslös när näringsverksamheten vid en samlad bedömning har upphört definitivt. Femårsregeln innebär därmed en begränsning av företagares möjlighet att få arbetslöshetsersättning vid upprepade uppehåll i näringsverksamheten.

Under 2020 infördes tillfälliga bestämmelser i lagen om arbetslöshetsförsäkring som ger en tillfällig möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om undantag från lagens begränsning av företagares möjlighet att få arbetslöshetsersättning vid upprepade uppehåll i näringsverksamheten (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:212). Spridningen av covid-19 fortsätter att innebära en svår situation för många företagare. Regeringen anser därför att det fortfarande finns behov av en sådan tillfällig möjlighet att kunna föreskriva om undantag från femårsregeln. Liksom tidigare bedöms den nödvändiga flexibiliteten kunna uppnås genom att föreskrifter kan meddelas på förordningsnivå. En upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om undantag från femårsregeln för företagare bör därför åter tillfälligt införas. Upplysningsbestämmelsen föreslås gälla t.o.m. den 31 december 2021 (se avsnitt 4.2). Föreskrifter i anslutning till upplysningsbestämmelsen kan komma att innefatta tillämpning med retroaktiv verkan och avses vara tidsbegränsade.

4.2 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Upplysningsbestämmelsen ska träda i kraft den 22 februari 2021 och upphöra att gälla den 31 december 2021.

Skälen för regeringens förslag: Upplysningsbestämmelsen bör träda i kraft vid tidigast möjliga tidpunkt, dvs. den 22 februari 2021.

Upplysningsbestämmelsen införs på grund av spridningen av sjukdomen covid-19 och bör därför vara tidsbegränsad. Bestämmelsen bör upphöra att gälla den 31 december 2021.

4.3 Konsekvensanalys

Konsekvenser för statens budget

Förslaget bedöms få mycket begränsade ekonomiska konsekvenser för statens budget eftersom det i sig inte innebär att fler kvalificerar sig för ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Förslaget ger en möjlighet att

meddela föreskrifter som t.ex. kan innebära att företagare som med ordinarie regler hade nekats att åter lägga sitt företag vilande, och som då hade valt att trots detta fortsätta bedriva verksamhet, i stället väljer att ansöka om arbetslöshetsersättning.

Konsekvenser för arbetslöshetskassorna

Eftersom förslaget syftar till att möjliggöra en förlängning av den tillfälliga förordningsreglering som beslutades under våren 2020 bedömer regeringen att arbetslöshetskassorna tillsammans med Sveriges a-kassor sedan tidigare genomfört nödvändiga systemändringar och förändringar av rutiner för handläggning.

Konsekvenser för jämställdheten

I propositionen Trygghetssystemen för företagare konstaterade regeringen att kvinnor i större utsträckning än män anser att den ekonomiska osäkerhet som förknippas med företagande och den minskade tryggheten jämfört med anställning är skäl att avstå från företagande (prop. 2009/10:120). Denna skillnad mellan kvinnor och män återfinns hos såväl unga (18–30 år) som hos befolkningen i stort (18–70 år). Förslaget kan bidra till stärkt trygghet för företagare, t.ex. vid extraordinära förhållanden, under en längre period än vad som tidigare aviserats och skulle därför kunna vara till fördel för kvinnors fortsatta företagande. Antal företagare som beviljats uppehåll i verksamheten har uppgått till ca 2 700–2 900 per år under perioden 2016–2019, varav 40 procent kvinnor och 60 procent män. Denna fördelning talar för att fler män än kvinnor berörs av förslaget.

Konsekvenser för företag

Det finns drygt 300 000 företagare i Sverige för vilka företaget är huvudsaklig sysselsättning (egna företagare och företagare i eget aktiebolag). Därutöver tillkommer de som bedriver företag men inte som huvudsysselsättning. Förslaget syftar till att skapa förutsättningar för att kunna meddela föreskrifter som gör att fler företag än vad som annars hade varit fallet kan leva vidare genom att läggas vilande i stället för att läggas ned. Det skulle kunna innebära att fler företagare som haft uppehåll på grund av krisen i samband med spridningen av covid-19 snabbt kan återuppta sin verksamhet när förutsättningarna förbättrats.

Konsekvenser med hänsyn till Sveriges internationella åtaganden

Förslaget bedöms vara förenligt med Sveriges internationella åtaganden.

Konsekvenser för miljön

Förslaget bedöms inte få några särskilda konsekvenser för miljön.

5 Utökade möjligheter till anstånd med inbetalning av skatt

5.1 Befintliga regler om tillfälliga anstånd

Under finanskrisen 2008–2009 infördes tillfälliga anståndsbestämmelser genom lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall (se prop. 2008/09:113, bet. 2008/09:SkU27, rskr. 2008/09:175). Möjligheten att bevilja anstånd enligt den lagen var tidsbegränsad men lagen som sådan var inte tillfällig. Regeringen har med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 och dess konsekvenser föreslagit ändringar i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Nedan beskrivs relevanta delar i den lagen, med beaktande av de ändringar som trädde i kraft den 30 mars 2020 (se prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU53, rskr. 2019/20:194), den 6 april 2020 (se prop. 2019/20:151, bet. 2019/20:FiU55, rskr. 2019/20:204) och den 1 juni 2020 (se prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276).

Av 1 § framgår bl.a. att Skatteverket efter ansökan får bevilja anstånd med inbetalning av dels arbetsgivares sammanlagda skatteavdrag och arbetsgivaravgifter, dels mervärdesskatt som redovisas månadsvis eller kvartalsvis, och som gäller redovisningsperioder som infaller under januari–september 2020. Anståndet får beviljas för högst tre redovisningsperioder för skatteavdrag och arbetsgivaravgifter respektive mervärdesskatt. För mervärdesskatt som redovisas kvartalsvis får anstånd beviljas för högst en redovisningsperiod. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst t.o.m. den 12 november 2021. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt en viss bestämmelse i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

I 1 a § finns en motsvarande möjlighet för den som redovisar mervärdesskatt helårsvis att få anstånd med inbetalning av mervärdesskatt som ska deklarerar under perioden 27 december 2019–17 januari 2021. Anstånds-möjligheten gäller för en redovisningsperiod, dvs. ett beskattningsår. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst t.o.m. den 17 januari 2022.

Enligt 2 § ska anstånd beviljas om inte särskilda skäl talar emot det.

Av 3 § framgår att Skatteverket ska återkalla anståndet helt eller delvis om den skattskyldige begär det. Om de skatter och avgifter som anståndet avser har satts ned, får Skatteverket återkalla anståndet i motsvarande mån. Skatteverket får även återkalla anståndet helt eller delvis om den skattskyldige har näringsförbud eller är försatt i konkurs, om beslutet om anstånd är felaktigt och felaktigheten beror på att den skattskyldige har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter eller om det finns synnerliga skäl. Om anståndet har återkallats, ska anståndsbeloppet betalas senast den förfalldag enligt en viss bestämmelse i skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag då beslutet om återkallelse fattades.

Enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd betala den kostnadsränta som enligt skatteförfarandelagen gäller vid anstånd.

Av 5 § följer vidare att den som har beviljats anstånd även ska betala en anståndsavgift, utöver ränta. Anståndsavgift tas ut med 0,2 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad fr.o.m. den sjunde månaden efter att anstånd beviljats t.o.m. den månad då anståndsbeloppet ska betalas. Anståndsavgift tas alltså inte ut under de sex första kalendermånaderna efter att anstånd beviljats. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån. Anståndsavgiften ska betalas senast den dag då anståndsbeloppet ska vara inbetalt.

I 5 a § anges slutligen att om ett nytt anstånd har beviljats för samma skatter och avgifter som ett tidigare anstånd, får sådana kalendermånader då anståndsavgift inte ska tas ut enligt 5 § första stycket vara sammanlagt högst sex kalendermånader. Om ett nytt anstånd beviljas för samma skatter och avgifter, ska alltså tidigare kalendermånader under vilka anståndsavgift inte har tagits ut beaktas vid bestämmandet av när anståndsavgiften ska börja tas ut för det nya anståndet.

5.2 En möjlighet införs att förlänga tiden för beviljade tillfälliga anstånd

Regeringens förslag: Skatteverket ges möjlighet att förlänga anståndstiden för de anstånd som beviljats enligt lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Anståndstiden får efter ansökan förlängas med som längst ett år. Förlängning ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm, Konjunkturinstitutet, Kronofogdemyndigheten, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Näringslivets Skattedelegation*, till vilken även *Föreningen Svenskt Näringsliv* och *Visita* ansluter sig (förkortat NSD m.fl.), och *Föreningen Svensk Handel* tillstyrker förslaget. Ett flertal remissinstanser, däribland *Ekonomistyrningsverket, Riksgäldskontoret, Skatteverket* och *Sveriges advokatsamfund*, har inga invändningar mot förslaget.

FAR anser att anståndsavgiften bör tas bort. *Srf konsulterna* framför en liknande synpunkt men tillstyrker förslaget om förlängning av anståndstiden. Även *Företagarna* tillstyrker förslaget att anståndstiden ska kunna förlängas men anser att den sammantagna årliga kreditkostnaden bör vara som högst 3,1 procent, genom justering av anståndsavgiften. *Småföretagarnas Riksförbund* anser att anståndstiden ska kunna förlängas betydligt längre än ett år. *Visita* anser härutöver att en amorteringsmöjlighet över ett intervall på tre till fem år bör införas.

Skälen för regeringens förslag: Möjligheten att bevilja anstånd enligt lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall återinfördes den 30 mars 2020. Från och med detta datum har det således varit möjligt för Skatteverket att bevilja s.k. tillfälliga anstånd. Syftet med denna åtgärd är att dämpa tillfälliga likviditetsproblem som kan uppstå för i grunden sunda och livskraftiga företag med anledning av spridningen av covid-19 och åtgärderna för att begränsa smittspridningen.

Som redan nämnts får anståndstiden bestämmas till längst ett år, räknat från tidpunkten för Skatteverkets beslut om anstånd. Vidare ska anståndsbeloppet betalas senast den förfallodag enligt en viss bestämmelse i skatteförordningen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör. Bestämmelserna innebär att ett stort antal anstånd kommer att upphöra under våren 2021, med början i månadsskiftet mars–april 2021. I detta sammanhang kan det nämnas att den 2 april 2020 uppgick det totala antalet anståndsbeslut till ca 4 400 och det sammanlagda anståndsbeloppet till ca 5,7 miljarder kronor. Den 15 april 2020 hade ca 24 500 anståndsbeslut fattats och det sammanlagda anståndsbeloppet uppgick då till ca 16,2 miljarder kronor. Den 30 april 2020 hade vidare ca 46 300 anståndsbeslut fattats och då uppgick det sammanlagda anståndsbeloppet till ca 25,9 miljarder kronor. Den 21 december 2020 uppgick det totala antalet anståndsbeslut till ca 114 000 och anståndsbeloppet (netto) till ca 28,5 miljarder kronor.

Med hänsyn till den allvarliga situation som delar av det svenska näringslivet fortfarande befinner sig i och andra delar befaras hamna i gör regeringen bedömningen att det finns anledning att överväga ytterligare extraordinära åtgärder.

Ett effektivt och ändamålsenligt sätt att ytterligare underlätta för företagen i den rådande situationen bedöms vara att ge Skatteverket möjlighet att förlänga anståndstiden för beviljade tillfälliga anstånd. En sådan åtgärd skulle innebära att företag som i grunden är sunda och livskraftiga skulle få ytterligare tid att återfå en mer normal lönsamhet innan skatter och avgifter ska betalas. Det kan här nämnas att en liknande möjlighet till förlängning infördes under finanskrisen (se prop. 2009/10:91, bet. 2009/10:SkU32, rskr. 2009/10:190).

Det föreslås därför att den tid för vilken ett tillfälligt anstånd har beviljats ska kunna förlängas med som längst ett år. Förlängningsperioden räknas således från den tidpunkt då den ursprungliga anståndstiden upphör, förutsatt att den ursprungliga anståndstiden då har utnyttjats till fullo. Detta inträffar i regel när ett år har förflutit från det att anståndsbeslutet fattades eller när den borte tidsgränsen för den ursprungliga anståndstiden har nåtts (vilket enligt förslagen i avsnitt 5.3 innebär den 12 februari 2022 eller den 17 januari 2023). Förslaget bedöms leda till en enhetlig och förutsebar reglering, bl.a. eftersom förlängningsperiodens längd inte avgörs av när Skatteverket fattar beslutet om förlängning. Förslaget innebär även att alla som har beviljats anstånd ges möjlighet till en förlängd anståndstid på som längst ett år, oavsett vilken redovisningsperiod som den underliggande skatten eller avgiften hänför sig till. Det finns i nuläget inte skäl att införa en möjlighet till förlängning av anståndstiden med mer än ett år, som *Småföretagarnas Riksförbund* och *Visita* föreslår. I sammanhanget bör dock nämnas att förslaget innebär att anståndstiden efter förlängning som längst kan sträcka sig fram t.o.m. den 12 februari 2023 för anstånd enligt 1 § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. För anstånd enligt 1 a § samma lag kan anståndstiden efter förlängning som längst sträcka sig fram t.o.m. den 17 januari 2024, vilket är ett år efter den tidpunkt som följde av promemorians förslag (se vidare avsnitt 5.3).

Det bör i detta sammanhang lyftas fram att det befintliga regelverket möjliggör retroaktiva anstånd, när skatt eller avgift som är hänförlig till en viss redovisningsperiod redan är inbetald när anståndet beviljas. Ett beslut

om anstånd innebär att ett belopp motsvarande skatten eller avgiften krediteras på den skattskyldiges skattekonto. Det kommer även framöver att vara möjligt att beviljas retroaktiva anstånd, med beaktande av de bortre tidsgränser som nämns ovan. Även för retroaktiva anstånd kommer anståndstiden att kunna förlängas med som längst ett år räknat från när den ursprungliga anståndstiden för sådana anstånd upphör, förutsatt att den ursprungliga anståndstiden då har utnyttjats till fullo.

Det föreslås vidare att en förlängning av anståndstiden ska kunna beviljas efter ansökan av den skattskyldige, på samma sätt som när själva anståndet i sig beviljas. Skälet för detta är att den aktuella anståndsregleringen är generell utformad. Alla företag som så önskar kan ansöka om anstånd. Som redan nämnts är syftet med anståndsmöjligheten att hjälpa företag som i grunden är sunda och livskraftiga över en tillfällig, svår period med akut likviditetsbrist. Anståndsmöjligheten får dock inte innebära att företag som missköter sin ekonomi eller är oseriösa på annat sätt gynnas (se prop. 2008/09:113 s. 8 och 9). Det anges därför i 2 § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall att anstånd ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. Med särskilda skäl avses bl.a. fall där den skattskyldige har mer än försumbara skulder som är överlämnade till indrivning eller att omständigheter föreligger hos den skattskyldige som skulle kunna medföra återkallelse av godkännande för F-skatt (se prop. 2008/09:113 s. 14 och 15). Av 9 kap. 4 § SFL jämförd med 9 kap. 1 § SFL framgår att Skatteverket ska återkalla ett godkännande för F-skatt bl.a. om innehavaren har näringsförbud eller är försatt i konkurs.

Det nu aktuella förslaget innebär således att Skatteverket ska pröva en ansökan om förlängning av anståndstiden på samma sätt som en ansökan om anstånd. Detta innebär alltså i sin tur att anståndstiden ska förlängas om inte särskilda skäl talar emot det. I denna del bör det även nämnas att den skattskyldige naturligtvis själv kan välja att ansöka om förlängd anståndstid med endast en del av det ursprungliga anståndsbeloppet.

Att kostnadsränta enligt skatteförfarandelagen ska betalas även under den förlängda anståndstiden framgår av 4 § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Av 5 § samma lag följer vidare att även anståndsavgift ska betalas under den förlängda anståndstiden. Detta innebär en sammantagen kreditkostnad som för aktiebolag motsvarar en avdragsgill årsränta om 4,6 procent vid nuvarande basränta.

I 9 § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall anges bl.a. att Skatteverkets beslut enligt denna lag överklagas enligt bestämmelserna i 67 kap. SFL. Av detta följer att Skatteverkets beslut om förlängning av anstånd får överklagas till förvaltningsrätten.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 1, 1 a och 2 §§ lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

5.3 Anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder

Prop. 2020/21:77

Regeringens förslag: Anstånd med inbetalning av avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter respektive mervärdesskatt där redovisningsperioden är en kalendermånad får beviljas för högst sex redovisningsperioder vardera. För mervärdesskatt där redovisningsperioden är ett kalenderkvartal får anstånd beviljas för högst två redovisningsperioder.

Anstånd med inbetalning av nu aktuella skatter och avgifter får även beviljas för redovisningsperioder som infaller under oktober–december 2020. Den borte tidsgränsen för den ursprungliga anståndstiden avseende nu aktuella skatter och avgifter senareläggs till den 12 februari 2022. Anstånd med inbetalning av mervärdesskatt där redovisningsperioden är ett beskattningsår får även beviljas för sådan skatt som ska deklarerats senast den 17 januari 2022. Den borte tidsgränsen för den ursprungliga anståndstiden avseende nu aktuell skatt senareläggs till den 17 januari 2023.

Anståndsavgift ska tas ut fr.o.m. kalendermånaden efter att anstånd beviljats.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås i denna del inga ändringar när det gäller mervärdesskatt där redovisningsperioden är ett beskattningsår.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm, Konjunkturinstitutet, Kronofogdemyndigheten och Föreningen Svensk Handel* tillstyrker förslaget. *Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* och *NSD m.fl.* tillstyrker förslaget att anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder. Ett flertal remissinstanser, däribland *Ekobrottsmyndigheten, Ekonomistyrningsverket, Riksgäldskontoret, Skatteverket, Sveriges advokatsamfund* och *Åklagarmyndigheten* har inga invändningar mot förslaget.

Skatteverket föreslår dock en ändring av bestämmelserna om anstånd för mervärdesskatt som redovisas helårsvis, i syfte att även företag som redovisar sådan skatt ska få en valmöjlighet när det gäller vilken redovisningsperiod som anstånd kan sökas för. Skatteverket föreslår också att det ska införas en möjlighet att avstå från att påföra anståndsavgift som avser mindre belopp. Åklagarmyndigheten förutsätter vidare att risken för att ytterligare anstånd används som ett led i organiserad brottslighet ökar har beaktats. När det gäller anståndsavgiften anser *FAR* att den bör tas bort och *Företagarna* att den sammanlagda kreditkostnaden på årsbasis är för hög. I sitt remissvar anför *LRF* att det är av stor vikt att även anstånd som avser redovisningsperioderna oktober–december 2020 får samma sammanlagda årliga kreditkostnad som anstånd för tidigare perioder. *NSD m.fl.* anser att den i dag gällande sexmånadersfristen för anståndsavgiften bör gälla även vid de utvidgade möjligheterna till anstånd och att eventuella behov av hinder mot icke önskvärda förfaranden kan åtgärdas genom väl avgränsade undantag. *Småföretagarnas Riksförbund* anser att kostnadsränta inte bör utgå och att nivån på anståndsavgiften bör sänkas kraftigt. *Srf konsulterna* ifrågasätter att en anståndsavgift tas ut. Härutöver anför *FAR* att en möjlighet till anstånd för kommande perioder bör

övervägas. Företagarna framför även att relationen mellan de tillfälliga anstånden och det skatterättsliga företrädaransvaret bör förtydligas i förarbetstext. Småföretagarnas Riksförbund framför en liknande synpunkt. Sveriges advokatsamfund anser att det av rättssäkerhetsskäl finns behov av reglering i skatteförfarandelagen beträffande tillfälliga anstånd och företrädaransvaret.

Skälen för regeringens förslag: Med anledning av spridningen av covid-19 och dess skadeverkningar på det svenska näringslivet bedömer regeringen att det finns skäl att överväga ytterligare extraordinära åtgärder, utöver den möjlighet till förlängning av anståndstiden som föreslås i avsnitt 5.2.

Ett kraftfullt sätt att i ännu högre grad dämpa de likviditetsproblem som kan uppstå för företag i den rådande situationen bedöms vara att öka det högsta antalet redovisningsperioder som anstånd kan beviljas för. En sådan åtgärd skulle alltså innebära att företag som i grunden är sunda och livskraftiga får ännu större möjligheter till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter.

Som redan nämnts får anstånd enligt gällande regelverk beviljas för högst tre redovisningsperioder för avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter respektive mervärdesskatt som redovisas månadsvis. För mervärdesskatt som redovisas kvartalsvis får anstånd beviljas för högst en redovisningsperiod. Det föreslås att dessa bestämmelser ska ändras på så sätt att anstånd ska kunna beviljas för högst sex redovisningsperioder för avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter respektive mervärdesskatt som redovisas månadsvis. För mervärdesskatt som redovisas kvartalsvis ska anstånd kunna beviljas för högst två redovisningsperioder. Förslaget innebär bl.a. att ett företag som redan har beviljats anstånd med inbetalning av t.ex. arbetsgivaravgifter avseende tre redovisningsperioder kan beviljas anstånd med inbetalning av arbetsgivaravgifter eller avdragen preliminär skatt avseende ytterligare tre redovisningsperioder.

Enligt befintliga bestämmelser får anstånd med inbetalning av avdragen preliminär skatt, arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt som redovisas månadsvis eller kvartalsvis beviljas för redovisningsperioder som infaller under januari–september 2020. I syfte att öka företagets valmöjligheter föreslås det att anstånd för nu aktuella skatter och avgifter även ska kunna beviljas för redovisningsperioder som infaller under oktober–december 2020. Förslaget innebär att företag kan välja att ansöka om anstånd med inbetalning av aktuella skatter och avgifter avseende de redovisningsperioder under hela 2020 som ger dem de största lättnaderna, med beaktande av bestämmelserna som föreslås ovan om det högsta antalet redovisningsperioder som anstånd kan beviljas för. Förslaget innebär även att fler företag som har startats under 2020 får möjlighet att ta del av det likviditetsstöd som de tillfälliga anstånden innebär.

Av 1 § tredje stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall framgår bl.a. att anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst t.o.m. den 12 november 2021. Det finns alltså en bortre gräns för den ursprungliga anståndstiden för anstånd enligt 1 §. Denna bortre tidsgräns är bestämd till ett år efter den senaste förfalldagen för det slag av skatter och avgifter som anståndet kan avse, nämligen förfalldagen för mervärdesskatt som ska redovisas för perioden juli–september 2020 (se prop. 2019/20:151 s. 40 och 41). Som en följd av förslaget om att

anstånd även ska kunna beviljas för redovisningsperioder som infaller under oktober–december 2020 föreslås det att denna bortre tidsgräns ska senareläggas till den 12 februari 2022. Även denna bortre tidsgräns infaller ett år efter den senaste förfallodagen för det slag av skatter och avgifter som anståndet kan avse, nämligen förfallodagen för mervärdesskatt som ska redovisas för perioden oktober–december 2020.

I 1 a § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall finns en möjlighet för den som redovisar mervärdesskatt helårsvis att få anstånd med inbetalning av mervärdesskatt som ska deklarerats under perioden 27 december 2019–17 januari 2021. Den som redovisar mervärdesskatt helårsvis har ett beskattningsunderlag (omsättning) som uppgår till högst en miljon kronor. Regeringen anser, i likhet med *Skatteverket*, att den ovan nämnda perioden ska förlängas till den 17 januari 2022. På så sätt får även småföretag som ännu inte har utnyttjat möjligheten till anstånd för den aktuella skatten ett alternativ vid valet av vilken redovisningsperiod som anstånd ska sökas för. Förslaget innebär även att nystartade småföretag får möjlighet att ta del av det likviditetsstöd som de tillfälliga anstånden innebär.

Av 1 a § tredje stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall framgår bl.a. att anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst t.o.m. den 17 januari 2022. Det finns alltså en bortre gräns för den ursprungliga anståndstiden även för anstånd enligt 1 a §. Denna bortre tidsgräns är bestämd till ett år efter den senaste förfallodagen för den mervärdesskatt som kan omfattas av anståndet (se prop. 2019/20:151 s. 39). I likhet med den bortre tidsgränsen för anstånd enligt 1 §, och som en följd av förslaget ovan, föreslås det att denna bortre tidsgräns ska senareläggas till den 17 januari 2023. Även denna bortre tidsgräns infaller ett år efter den senaste förfallodagen för den mervärdesskatt som det aktuella anståndet kan avse.

Av 5 § första stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall framgår bl.a. att anståndsavgift tas ut med 0,2 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad fr.o.m. den sjunde månaden efter att anstånd beviljats t.o.m. den månad då anståndsbeloppet ska betalas tillbaka. Det föreslås att anståndsavgiften i stället ska tas ut fr.o.m. kalendermånaden efter att anstånd beviljats för anstånd som beviljas efter ikraftträdandet. På så sätt kommer anståndsavgift att tas ut på i huvudsak samma sätt för beslut som fattas efter ikraftträdandet, oavsett om det rör sig om beslut om förlängning av anståndstiden för redan befintliga anstånd, beslut om nya anstånd som avser samma skatter och avgifter som tidigare anstånd eller beslut om anstånd för nya redovisningsperioder. När ett beslut om förlängning av anståndstiden fattas kommer den period under vilken anståndsavgift inte ska tas ut enligt 5 § första stycket i den äldre lydelsen redan att ha förflutit under den ursprungliga anståndstiden. För nya anstånd som avser samma skatter och avgifter som tidigare anstånd och som beviljas efter ikraftträdandet, samt anstånd för nya redovisningsperioder som beviljas efter ikraftträdandet, tas anståndsavgift ut fr.o.m. kalendermånaden efter att anstånd beviljats, i enlighet med förslaget ovan (se även avsnitt 5.4). Utan den föreslagna ändringen skulle företaget endast se ett behov av anstånd för totalt tre redovisningsperioder kunna få ytterligare sex kalendermånader under vilka anståndsavgift inte tas ut, genom att betala tillbaka det beviljade anståndsbeloppet och ansöka om

anstånd för tre nya redovisningsperioder i enlighet med förslaget ovan. Sådana effekter är inte önskvärda och ligger inte i linje med intentionerna med bestämmelserna om anståndsavgift.

Mot bakgrund av vad bl.a. *Företagarna*, *LRF* och *NSD m.fl.* anför om anståndsavgiften m.m. vill regeringen lyfta fram följande, utöver det som redan har nämnts. En utgångspunkt är att staten rent principiellt inte ska ge krediter på andra villkor än kreditgivare på marknaden. Vid kreditgivning tas räntor och avgifter ut som kompensation för bl.a. kreditförluster. De tillfälliga anstånden medför att staten får större uppbördsförluster, bl.a. eftersom möjligheterna att beviljas denna typ av anstånd är större jämfört med de anstånd som regleras i skatteförfarandelagen. Förslagen i denna proposition innebär dessutom en kraftig utökning av möjligheterna till tillfälliga anstånd, vilket bedöms medföra att uppbördsförlusterna kommer att öka jämfört med nuvarande regelverk (se avsnitt 5.5). Anståndsavgiften utgör en kompensation för dessa ökade uppbördsförluster och de ökade kostnader för skattebetalarna som dessa medför. Detta har beaktats vid utformningen av det nu aktuella förslaget, samtidigt som en utgångspunkt är att förslagen som helhet ska syfta till att i ännu högre grad underlätta för företag i det rådande läget. Anståndsavgiften kan dock i viss mån verka avhållande så att företag inte alltför lättvindigt tar på sig ytterligare skulder genom att ansöka om anstånd för ytterligare redovisningsperioder. Det blir än mer angeläget nu när anståndstiden kan förlängas. Sammantaget bedöms det därför lämpligt att anståndsavgiften ska tas ut fr.o.m. kalendermånaden efter att anstånd beviljats för anstånd som beviljas efter ikraftträdandet. I detta sammanhang bör det slutligen även nämnas att bestämmelserna om anståndsavgift i den äldre lydelsen föreslås gälla för ansökningar som har lämnats in före ikraftträdandet och som avser anstånd som kan beviljas enligt det befintliga regelverket. För sådana anstånd tas således anståndsavgift ut fr.o.m. den sjunde kalendermånaden efter att anstånd beviljats (se avsnitt 5.4).

Förslaget medför att bestämmelserna i 5 a § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall, som reglerar det högsta antalet kalendermånader under vilka anståndsavgift inte ska tas ut när nya anstånd beviljas, inte längre är aktuella. Det föreslås därför att paragrafen ska upphävas (se även avsnitt 5.4).

Skatteverket föreslår att det ska införas en möjlighet att avstå från att påföra anståndsavgift som avser mindre belopp. Denna fråga omfattas inte av detta lagstiftningsärende.

Det bör i detta sammanhang nämnas att bestämmelserna i lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall kommer att vara tillämpliga även på de anståndsbeslut för nya redovisningsperioder som fattas enligt nu aktuella förslag. Detta innebär bl.a., utöver det som redan har nämnts, att anstånd får beviljas efter ansökan (1 § första stycket) och att anstånd ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det (2 §). Det innebär också att Skatteverket får återkalla anstånd helt eller delvis, bl.a. om det finns synnerliga skäl (3 §). Med anledning av vad *Åklagarmyndigheten* för fram kan det här nämnas att detta t.ex. kan avse fall där det kan konstateras att det företag som beviljats anstånd har använts som ett verktyg för att begå ekonomisk brottslighet och där beslut om näringsförbud ännu inte har fattats (se prop. 2019/20:166 s. 38). Av 4 § följer vidare att kostnadsränta enligt skatteförfarandelagen ska betalas under anståndstiden. Det bör även

lyftas fram att anståndstiden för sådana anstånd som nu avses kommer att kunna förlängas med som längst ett år, i enlighet med förslaget i avsnitt 5.2. Det bör här åter nämnas att det även framöver kommer att vara möjligt att beviljas retroaktiva anstånd (se avsnitt 5.2).

I denna del bör slutligen relationen mellan regelverket om de tillfälliga anstånden och det skatterättsliga företrädaransvaret tas upp. Bestämmelserna om företrädaransvaret finns i 59 kap. 12–21 §§ SFL. De innebär i huvudsak att om en företrädare för en juridisk person uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte har betalat skatt eller avgift, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten eller avgiften. Betalningsskyldigheten är knuten till den tidpunkt då skatten eller avgiften skulle ha betalats. I det rättsliga ställningstagandet Tillfälliga anstånd och företrädaransvar (2020-03-26, dnr 8-137725) har Skatteverket uttalat sig om vad detta innebär för sådana skatter och avgifter som omfattas av ett tillfälligt anstånd. Det anges där att Skatteverket inte kommer att ansöka om företrädaransvar för skatter och avgifter som omfattas av anstånd enligt lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Detta gäller även den anståndsavgift som tas ut under anståndstiden. Om någon uppenbarligen utnyttjat möjligheterna till att beviljas ett tillfälligt anstånd helt i strid med syftet med anståndsbestämmelserna, kan det dock enligt Skatteverket bli aktuellt att i enstaka och mycket speciella fall ansöka om ett företrädaransvar gentemot en företrädare som har agerat uppsåtligt.

Företagarna anser att relationen mellan de tillfälliga anstånden och det skatterättsliga företrädaransvaret bör förtydligas i förarbetstext. *Småföretagarnas Riksförbund* framför en liknande synpunkt. *Sveriges advokatsamfund* anför vidare att det av rättssäkerhetsskäl finns behov av reglering i skatteförfarandelagen beträffande de tillfälliga anstånden och företrädaransvaret. Dessa frågor faller utanför ramen för detta lagstiftningsärende. Detsamma gäller den fråga om anstånd för kommande perioder som *FAR* anser bör övervägas.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 1, 1 a och 5 §§ lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall och att 5 a § samma lag upphävs.

5.4 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagen ska träda i kraft den 5 februari 2021.

För ansökningar som har lämnats in före ikraftträdandet och som avser anstånd som kan beviljas enligt det befintliga regelverket om tillfälliga anstånd gäller bestämmelserna om hur anståndsavgift tas ut, betalas och behandlas i den äldre lydelsen.

För ansökningar om nya anstånd som har lämnats in före ikraftträdandet och som avser samma skatter och avgifter som tidigare anstånd, gäller fortfarande de upphävda bestämmelserna om det högsta antalet kalendermånader under vilka anståndsavgift inte ska tas ut.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. Det föreslås i promemorian att lagen ska träda i kraft den 1 mars 2021. Prome-

morians förslag till övergångsbestämmelser innehåller vidare ingen precisering av vilka anstånd som avses.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* och *Konjunkturinstitutet* tillstyrker förslaget. Ett flertal remissinstanser, däribland *Ekonomistyrningsverket*, *Justitiekanslern* och *Riksgäldskontoret*, har inga invändningar mot förslaget.

Företagarna anser att lagen ska träda i kraft senast den 1 februari 2021. *Förvaltningsrätten i Malmö* anför bl.a. att övergångsbestämmelserna förefaller få till följd att den som före ikraftträdandet ansöker om anstånd för en redovisningsperiod som inte tidigare varit föremål för anstånd, men där beslut fattas efter ikraftträdandet, kommer att omfattas av den äldre lydelsen av 5 § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Domstolen ifrågasätter om detta är avsikten. *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* anför att ikraftträdandet bör ske tidigare än de tidigaste förfalldatum som avser skatter och avgifter hänförliga till redovisningsperioderna oktober–december 2020. LRF anser vidare att även företag som efter ikraftträdandet ansöker om anstånd som är möjliga att bevilja enligt befintliga bestämmelser ska få en sexmånadersfrist med anståndsavgiften. *NSD m.fl.* framför en liknande synpunkt och anför även att med ett ikraftträdande först den 1 mars 2021 kommer flertalet av de redovisningsperioder som omfattas av förslagen redan ha förfallit till betalning, varför ikraftträdandet bör tidigareläggas. *Skatteverket* anför att med ett ikraftträdande den 1 mars 2021 riskerar företag att restföras för obetalda skatter och avgifter, vilket i sin tur även kan påverka företagens möjligheter att få omställningsstöd. Skatteverket förordar därför att lagen ska träda i kraft den 15 januari 2021. Ett ikraftträdande vid den tidpunkten skulle också innebära att myndigheten får möjlighet att förbereda verksamheten för hanteringen av ett mycket stort antal ansökningar. Om denna tidpunkt inte bedöms möjlig bör ikraftträdandet enligt Skatteverket i vart fall ske före avstämningsdagen för skattekontot den 6 februari 2021. Skatteverket föreslår även en ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna i punkt 2, om syftet är att endast anstånd som omfattas av det befintliga regelverket ska kunna få en anståndsavgiftsfri period. *Föreningen Svensk Handel* anser att förslagen bör träda i kraft så snart som möjligt och att handläggningen av ansökningar ska kunna påbörjas redan före ikraftträdandet. *Visita* anför härutöver att ändringarna bör träda i kraft senast den 1 januari 2021.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen anser, i likhet med bl.a. *Företagarna*, *NSD m.fl.* och *Skatteverket*, att det är angeläget att ändringarna träder i kraft så snart som möjligt. Ett tidigt ikraftträdande är viktigt bl.a. för att företagare så snart som möjligt ska kunna ta del av det ytterligare likviditetsstöd som förslagen innebär, för att företagare ska ges möjlighet att i tid kunna ansöka om förlängning av anståndstiden och för att Skatteverket ska ges tillräcklig tid att hantera ansökningarna. Det föreslås därför att lagen ska träda i kraft den 5 februari 2021. Detta innebär bl.a. att anstånd för nya redovisningsperioder kommer att kunna beviljas före avstämningsdagen för skattekontot den 6 februari 2021.

Det bör här åter framhållas, med anledning av vad *Föreningen Svensk Handel* anför, att tillfälliga anstånd efter ansökan ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det (se avsnitt 5.1 och 5.2). Ett beslut om anstånd föregås således av en prövning i varje enskilt fall av om förutsättningarna

för anstånd är uppfyllda. För ansökningar om anstånd som inte omfattas av det befintliga regelverket kan en sådan prövning göras först efter ikraftträdandet. Det bedöms dock inte finnas hinder för att Skatteverket redan före ikraftträdandet t.ex. kontrollerar att en sådan ansökan är komplett.

Som redan nämnts framgår det av 5 § första stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall bl.a. att anståndsavgift tas ut per kalendermånad fr.o.m. den sjunde månaden efter att anstånd beviljats. Det finns alltså en inledande period då anståndsavgift inte ska tas ut. Det föreslås en övergångsbestämmelse som tydliggör att dessa bestämmelser ska vara fortsatt tillämpliga på ansökningar som har lämnats in före ikraftträdandet. Övergångsbestämmelsen avser ansökningar om sådana anstånd som kan beviljas enligt befintliga bestämmelser i nämnda lag. Mot bakgrund av vad *Förvaltningsrätten i Malmö* och *Skatteverket* framför föreslås det att detta klargörs genom att det anges att ansökan ska avse anstånd enligt 1 eller 1 a § i den äldre lydelsen av lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall, utöver att det anges att ansökan ska ha lämnats in före ikraftträdandet. För sådana anstånd tas således anståndsavgift ut fr.o.m. den sjunde kalendermånaden efter att anstånd beviljats, även om beslutet om anstånd fattas efter ikraftträdandet. För övriga ansökningar om anstånd tillämpas 5 § i den nya lydelsen, vilket innebär att anståndsavgift tas ut fr.o.m. kalendermånaden efter att anstånd beviljats (se avsnitt 5.3). Det bedöms inte finnas skäl att från den nu nämnda huvudregeln undanta även ansökningar om anstånd som kan beviljas enligt det befintliga regelverket men som lämnas in efter ikraftträdandet, på det sätt som *LRF* och *NSD* m.fl. föreslår. Den aktuella bestämmelsen finns i punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förslaget till lag om ändring i lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

I 5 a § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall anges att om ett nytt anstånd har beviljats för samma skatter och avgifter som ett tidigare anstånd, får sådana kalendermånader då anståndsavgift inte ska tas ut enligt 5 § första stycket vara sammanlagt högst sex kalendermånader. Detta innebär att om ett nytt anstånd har beviljats för samma skatter och avgifter som ett tidigare anstånd, ska de kalendermånader under vilka anståndsavgift inte har tagits ut under den tidigare anståndstiden beaktas vid bestämmandet av när anståndsavgift ska börja tas ut för det nya anståndet (se prop. 2019/20:166 s. 142 och 143). Det föreslås en övergångsbestämmelse som tydliggör att dessa bestämmelser fortsatt ska gälla för ansökningar om sådana nya anstånd som har lämnats in före ikraftträdandet. För ansökningar om sådana nya anstånd som lämnas in efter ikraftträdandet tas anståndsavgift ut fr.o.m. kalendermånaden efter att anstånd beviljats, i enlighet med förslaget i avsnitt 5.3. Den aktuella bestämmelsen finns i punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förslaget till lag om ändring i lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

5.5 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet anser att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:124) om konsekvensutredning vid regelgivning. *Företagarna* anför att det framstår som motsägelsefullt att staten tar ut en anståndsavgift om den offentligfinansiella effekten av ökad belåning beräknas bli positiv. Vidare anser *Företagarna* att det framstår som underligt att regeringen väljer att anta att nettoeffekten av uppbördsförlusterna motsvarar den nuvarande kostnadsräntan och anståndsavgiften enbart på grund av att det saknas underlag för andra bedömningar. Även *Småföretagarnas riksförbund* har synpunkter på kostnadsräntan och anståndsavgiften mot bakgrund av att statsobligationsräntan är negativ. När det gäller den kostnadsränta och anståndsavgift som utgår på anstånden är den främst motiverad av den ökade kreditrisk som anstånden medför. Statens kreditrisk är i detta sammanhang den förväntade effekten på uppbördsförlusterna. Det saknas underlag för att beräkna effekten på uppbördsförlusterna, men det får anses som ett rimligt antagande att en marknadsmässig ränta någorlunda speglar kreditrisken. Eftersom den samlade kostnadsräntan och anståndsavgiften inte överstiger den ränta som gäller på marknaden, för krediter med motsvarande villkor, är ett rimligt antagande att de ungefär motsvarar effekten på statens uppbördsförluster.

Befintliga regler samt förslag

Tillfälliga anstånd med inbetalning av avdragen preliminär skatt, arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt infördes den 30 mars 2020. Anpassningar av regelverket har därefter trätt i kraft den 6 april 2020 respektive den 1 juni 2020. I denna proposition föreslås det i huvudsak att det införs en möjlighet att förlänga den maximala anståndstiden med ytterligare ett år och att anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder.

Syfte och alternativa lösningar

Möjligheten att få anstånd med inbetalning av skatter och avgifter infördes för att dämpa tillfälliga likviditetsproblem i företag som i grunden är sunda och livskraftiga. Anstånd med inbetalning av skatter och avgifter bedöms vara ett effektivt sätt att lindra de ekonomiska konsekvenserna av pandemin och de åtgärder som satts in för att minska smittspridningen. De införda reglerna medger anstånd med maximalt ett år. Eftersom pandemins utsträckning i tiden ser ut att vara längre än den maximala anståndstiden föreslås att möjligheterna till anstånd utökas med ytterligare ett år. Som redan nämnts föreslås även att anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder. Det bedöms inte finnas några andra relevanta alternativa lösningar än vad som föreslås i denna promemoria.

Förslaget påverkar de offentliga finanserna genom att tiden för återbetalning av anståndsbeloppen förlängs, genom att den tidsperiod för vilken anstånd kan sökas utökas med månaderna oktober, november och december 2020 samt att antalet redovisningsperioder för vilka det går att ansöka om anstånd utökas. Förslaget innebär även att företag som inte har utnyttjat möjligheten till anstånd för mervärdesskatt som redovisas helårsvis får ett alternativ vid valet av vilken redovisningsperiod som anstånd ska sökas för. Samtliga delar påverkar de offentliga finanserna i och med att de påverkar statens kapitalkostnad, kreditrisk och intäkter. Statens kapitalkostnad utgörs av ett ökat lånebehov under den period anstånden löper. Förslagets samtliga delar förväntas öka behovet av upplåning och därmed även kapitalkostnaden. Statens kreditrisk uppstår genom en ökad risk för uppbördsförluster. Förslagets olika delar kan förväntas påverka statens kreditrisk på skilda sätt. Detta, och delarnas påverkan på kapitalkostnaden och intäkterna, beskrivs närmare nedan.

Det är i allmänhet svårt att ge en precis uppskattning av hur möjligheter till anstånd påverkar kreditrisken. Med anstånd förlängs tiden mellan den skattepliktiga händelsen och betalningen av skatten, vilket typiskt sett ökar risken för uppbördsförluster. Samtidigt medför anstånden att företag som har tillfälliga likviditetsproblem, men i grunden är livskraftiga, får hjälp att överbrygga en tillfällig svårighet, vilket minskar risken för uppbördsförluster. Sammantaget innebär alltså möjligheten till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter att risken för uppbördsförluster från vissa företag ökar samtidigt som risken minskar från andra företag. Nettoeffekten på uppbördsförlusterna av utökad kredittid är generellt sett negativ, men storleken är svår att bedöma och skiljer sig sannolikt åt beroende på hur situationen ser ut. Det är dock troligt att när en extern chock inträffar i ekonomin, som t.ex. en pandemi, så ökar antalet företag som får förbättrade möjligheter att övervinna de tillfälliga svårigheterna med hjälp av den likviditetslättning som anstånden medför. Regeringen bedömer därför att den rådande pandemin medför att den negativa nettoeffekten på uppbördsförlusterna av en generösare kreditgivning via skattekontot är mindre än den hade varit under normala omständigheter.

Staten kompenseras i viss mån för kapitalkostnaden och eventuella uppbördsförluster genom att företag som får tillfälligt anstånd med inbetalning av skatter och avgifter får betala en kostnadsränta och en anståndsavgift. Vid införandet av möjligheterna till tillfälliga anstånd uppgick kostnadsräntan till 1,25 procent och anståndsavgiften till 0,3 procent per påbörjad anstånds månad. Anståndsavgiften sänktes senare till 0,2 procent per påbörjad anstånds månad samtidigt som den tas ut först fr.o.m. den sjunde månaden efter att anstånd beviljats (se prop. 2019/20:166 s. 33–35).

Enligt uppgifter från Skatteverket uppgick det utestående anståndsbeloppet den 23 november 2020 till 31,6 miljarder kronor. Skatteverket har efter detta kommit med mer aktuella siffror som dessutom har reviderats. Den 21 december 2020 uppgick det utestående anståndsbeloppet till ca 28,5 miljarder kronor. Betydelsen av revideringen av Skatteverkets statistik vid beräkningen av den offentligfinansiella effekten bedöms vara försumbar och någon justering har därför inte ansetts nödvändig med anledning av detta.

Möjligheten till förlängning av anståndstiden med ytterligare ett år

Effekten av en förlängning av anståndstiden beror på hur den förlängda kredittiden påverkar uppbördsförlusterna, kapitalkostnaden och statens intäkter från kostnadsräntan och anståndsavgiften. Kapitalkostnaden och intäkterna från kostnadsräntan och anståndsavgiften beror i sin tur på hur stort det anståndsbelopp som förlängs är. Det ansökta anståndsbeloppet förväntas dock inte påverkas av denna del i förslaget. I detta avsnitt beräknas bara den offentligfinansiella effekten av förlängningen på befintliga anstånd. Avgränsningen är gjord för att undvika dubbelräkning då effekten av förlängningen på nya anstånd som uppstår till följd av förslagets övriga delar inkluderas vid beräkningen av dessa delar.

Anståndsbeloppet

Anståndsbeloppet som förlängs är inte känt utan uppskattas baserat på det aktuella anståndsbeloppet och förväntad återbetalningstid. Den genomsnittliga återstående anståndstiden för det utestående anståndsbeloppet uppskattas till ca sex månader. Om de utestående anståndsbeloppen återbetalas i samma takt som hittills varit fallet, skulle det betyda att det utestående anståndsbeloppet efter ett år uppgår till ca 23 miljarder kronor ($31,6 - 8,5 = 23,1$).

Med antagandet att alla som har ett utestående anståndsbelopp efter ett år väljer att förlänga anståndstiden och att återbetalningar görs i samma omfattning som hittills kan anståndsbeloppet under det efterföljande året beräknas till ca 15 miljarder kronor som årsgenomsnitt ($([23 + (23 - 17,0)] / 2 = 14,5)$).

Kapitalkostnad, kostnadsränta och anståndsavgift

Förlängningen av anståndstiden innebär en utökad skattecredit. Denna skattecredit måste staten täcka genom en fortsatt utökad upplåning, som i sin tur medför en räntekostnad. Statens upplåningskostnad antas motsvara den femåriga statslåneräntan, som för år 2021 prognostiseras till -0,13 procent. Med ett genomsnittligt anståndsbelopp om 15 miljarder kronor uppgår den offentligfinansiella effekten av statens upplåning därmed till +0,02 miljarder kronor ($15 \times 0,0013 = 0,02$). Den offentligfinansiella effekten är positiv eftersom statsobligationsräntan, dvs. upplåningskostnaden för staten, är negativ.

Kostnadsräntan uppgår till 1,25 procent beräknad som årsränta och anståndsavgiften uppgår till 0,2 procent per påbörjad anståndsmånad. Den samlade kostnadsräntan och anståndsavgiften beräknas därmed till +0,55 miljarder kronor ($15 \times [0,0125 + (12 \times 0,002)] = 0,55$).

Kostnadsräntan och anståndsavgiften antas fördelas med hälften vardera på 2021 och 2022. Motsvarande antagande gjordes då nuvarande regler infördes (prop. 2019/20:132).

Uppbördsförluster

Möjligheterna är begränsade att uppskatta nettoeffekten på uppbördsförlusterna av en förlängning av anståndstiden. Regeringen bedömer dock att den negativa effekt som uppstår på uppbördsförlusterna är större när anståndsmöjligheter införs än när anståndstiden förlängs. Anledningen till

detta är att de företag som blir aktuella för förlängning av anståndstiden är de som har kunnat hantera de ekonomiska utmaningarna under pandemin på ett förhållandevis bra sätt, vilket kan antas indikera en relativt sett hög kreditvärdighet. Dessutom kan företagen förväntas ha bättre möjligheter att bedöma hur pandemin påverkar verksamheten och den egna betalningsförmågan när de ansöker om förlängningen än de hade då möjligheten till anstånd infördes. I brist på annat underlag antas därför att nettoeffekten på uppbördsförlusterna motsvarar den nuvarande kostnadsräntan och anståndsavgiften, vilket alltså motsvarar -0,55 miljarder kronor. Effekten antas fördela sig med hälften vardera på 2021 och 2022.

Samlad effekt

Den sammanlagda effekten av att ge företagen möjlighet att förlänga anståndstiden med ett år innebär en offentligfinansiell effekt om +0,02 miljarder kronor, vilket avspeglar kapitalkostnaden för förslaget. Den offentligfinansiella effekten är positiv då staten lånar till negativ ränta. Effekten förväntas i huvudsak uppstå under 2021. En mycket liten del av effekten av möjligheten till förlängning förväntas infalla under 2022 och 2023.

Möjligheten att söka anstånd för oktober–december 2020 och en valmöjlighet för företagare som redovisar mervärdesskatt helårsvis

Den offentligfinansiella effekten av möjligheten att söka anstånd för perioden oktober–december 2020 bedöms främst uppstå genom företag som inte redovisat några anståndsgrundande skatter eller avgifter avseende de perioder som infallit under januari–september 2020 men som har eller kommer att redovisa sådana för de perioder som infaller under tiden oktober–december 2020. Regeringen bedömer att det främst är företag som har startats eller kommer att startas under denna period som berörs av den utökade möjligheten. Antalet företag som redovisar mervärdesskatt helårsvis och som utnyttjar möjligheten att ansöka om anstånd för de perioder som infaller efter de som är möjliga enligt nuvarande regler bedöms vara få. Den offentligfinansiella effekten av denna utökning av antalet valbara redovisningsperioder bedöms därför vara mycket liten.

Effekten beräknas således utifrån förändringen av antalet företag som omfattas av den nuvarande möjligheten att få anstånd med skatter och avgifter avseende tre månader. Det ska dock tilläggas att även företag som redan beviljats anstånd för mindre än tre månader men som med förslaget kan söka anstånd också för oktober–december 2020 berörs. Eftersom dessa företag redan hade möjlighet att söka anstånd för ytterligare månader under perioden januari–september 2020 bedöms den offentligfinansiella effekten av denna möjlighet vara marginell. I viss mån berörs även företag som redan sökt anstånd för tre månader och som vill ansöka om anstånd för ytterligare tre redovisningsperioder. Den offentligfinansiella effekten av förlängning av sådana anstånd innefattas i beräkningen nedan av effekterna av utökningen av antalet redovisningsperioder för vilka anstånd kan beviljas.

Vid beräkningen av effekten på det totala anståndsbeloppet antas de företag som startar sin verksamhet under perioden oktober–december 2020 vara i behov av anstånd i samma grad som redan etablerade företag. I denna beräkning görs ytterligare ett antal antaganden. Det första är att det genomsnittliga anståndsbeloppet för nystartade företag motsvarar det genomsnittliga anståndsbeloppet för enmans-, mikro- och småföretag, vilket enligt uppgifter från Skatteverket uppgår till ca 336 000 kronor. Det andra antagandet är att nystartade företag kommer att ansöka om anstånd i samma omfattning som redan etablerade enmans-, mikro- och småföretag. Enligt uppgifter från Skatteverket har 34 840 enmans-, mikro- och småföretag ansökt om anstånd. Enligt SCB:s företagsregister finns totalt ca 1 140 000 enmans-, mikro- och småföretag. Sammantaget innebär detta att ca 3 procent av alla enmans-, mikro- och småföretag har ansökt om anstånd ($34\,840 / 1\,140\,000 \approx 0,03$). Enligt uppgifter från Tillväxtanalys startades under fjärde kvartalet 2019 ca 16 000 företag. Antagandet är att lika många företag kommer att startas under fjärde kvartalet 2020. Antagandet bedöms vara rimligt eftersom det inte är någon större skillnad mellan antalet nystartade företag de två första kvartalen 2020 och motsvarande kvartal 2019. Med antagandet att 3 procent av de nystartade företagen kommer att ansöka om anstånd kan antalet uppskattas till 480 ($16\,000 \times 0,03 = 480$). Därmed kan effekten på det totala anståndsbeloppet av utökningen av de anståndsgrundande månaderna uppskattas till 161 miljoner kronor ($480 \times 336\,000 \approx 161\,000\,000$). I konsekvensavsnittet om möjligheten till förlängning av anståndstiden ovan görs en uppskattning av anståndsbeloppet beräknat som ett årsgenomsnitt. I denna uppskattning antas samma återbetalningstakt som i det avsnittet, vilket innebär att 42 procent av anståndsbeloppet återbetalas under det första året och att resterande anståndsbelopp förlängs med ytterligare ett år, men där 74 procent av det återstående anståndsbeloppet återbetalas före sista återbetalningsdag. Med antagandet att återbetalningsmönstret är detsamma för de tillkommande anstånden kan det genomsnittliga anståndsbeloppet beräknas till 127 miljoner kronor det första året ($[161 + (0,58 \times 161)]/2 \approx 127$). På motsvarande sätt kan det genomsnittliga anståndsbeloppet det andra året beräknas till 59 miljoner kronor ($[93,4 + (0,26 \times 93,4)]/2 \approx 59$).

Kapitalkostnad, kostnadsränta och anståndsavgift

De tillkommande anstånden medför att statens utestående skatte kredit ökar, vilken behöver finansieras genom ökad upplåning. Statens upplåningskostnad motsvaras av den femåriga statslåneräntan, som för år 2021 prognostiseras till -0,13 procent. Med ett genomsnittligt anståndsbelopp om 127 miljoner kronor det första året och 59 miljoner kronor det andra, blir den offentligfinansiella effekten av statens förändrade upplåning försumbar för 2021 och 2022.

Kostnadsräntan uppgår till 1,25 procent beräknad som årsränta, och anståndsavgiften uppgår till 0,2 procent per påbörjad anståndsmånad. Den samlade kostnadsräntan och anståndsavgiften beräknas därmed till +4,6 miljoner kronor ($127 \times [0,0125 + (12 \times 0,002)] = 4,6$) för 2021 och +2,2 miljoner kronor för 2022 ($59 \times [0,0125 + (12 \times 0,002)] = 2,2$).

Uppbördsförluster

Effekterna på uppbördsförlusterna av en ökning av det samlade anståndsbeloppet beräknas på samma sätt som då reglerna för tillfälliga anstånd infördes (se prop. 2019/20:132). Effekterna på uppbördsförlusterna av att det även för dessa anstånd finns en möjlighet att förlänga anståndstiden med ett år beräknas på samma sätt som ovan (se konsekvensavsnittet om möjligheten till förlängning av anståndstiden ovan). I propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132) antogs att statens ökade kreditrisk i form av uppbördsförluster speglas av den kostnadsränta och anståndsavgift som togs ut när de tillfälliga anstånden infördes. Kostnadsräntan uppgick till 1,25 procent och anståndsavgiften till 0,3 procent per påbörjad anståndsmånad. Detta skulle motsvara en ökning av uppbördsförlusterna med ca 6 miljoner kronor år 2021 ($127 \times [0,0125 + (12 \times 0,003)] \approx 6,2$). Effekten på uppbördsförlusterna av möjligheten att förlänga anståndstiden med ytterligare ett år bedöms enligt resonemanget ovan vara mindre. Skälet till detta är att kreditrisken bedöms vara mindre för den grupp som förlänger anståndstiden. I brist på annat underlag antas att effekten på uppbördsförlusterna speglas av kostnadsräntan och den nu gällande anståndsavgiften. Uppbördsförlusten kan med dessa antaganden uppskattas till ca 2 miljoner kronor för 2022 ($59 \times [0,0125 + (12 \times 0,002)] = 2,2$).

Samlad effekt

Den samlade effekten av möjligheten att söka anstånd för perioden oktober–december 2020 består av en kapitalkostnad, som bedömts försumbar, en samlad kostnadsränta och anståndsavgift om +3,1 miljoner kronor för 2021 och +2,2 miljoner kronor för 2022, samt effekten på uppbördsförlusterna om -6,2 miljoner kronor för 2021 och -2,2 miljoner kronor för 2022. Den samlade nettoeffekten uppgår därmed till -3,1 miljoner kronor 2021. För 2022 består den bara av kapitalkostnaden som bedöms vara försumbar, då uppbördsförlusterna förväntas kompenseras av intäkterna från anståndsavgiften och kostnadsräntan. En mycket liten effekt uppstår även 2023 för företag som utnyttjar möjligheten till anstånd för mervärdesskatt som redovisas för helår.

Utökning av antalet redovisningsperioder för vilka anstånd kan sökas

Effekten av en utökning av antalet redovisningsperioder för vilka anstånd kan ansökas förväntas påverka det totala anståndsbeloppet och därigenom kapitalkostnaden, uppbördsförlusterna och statens intäkter från kostnadsräntan och anståndsavgiften.

Anståndsbeloppet

Det är inte känt hur mycket det ansökta anståndsbeloppet kan förväntas öka som en effekt av att antalet redovisningsperioder för vilka anstånd kan ansökas om utökas. En rimlig uppskattning är dock att det utestående anståndsbeloppet dubblas i och med att antalet redovisningsperioder för vilket anstånd kan ansökas om dubblas. Det utestående anståndsbeloppet vid det föreslagna ikraftträdandet beräknas till 23,1 ($31,6 - 8,5 = 23,1$) mil-

jarder kronor vid samma antagande om avbetalningstakt som i konsekvensavsnitten ovan om möjligheten till förlängning av anståndstiden och möjligheten att söka anstånd för oktober–december 2020.

Statens lånebehov och intäkter från kostnadsränta och anståndsavgift beror också på återbetalningstiden. Det innebär att årsgenomsnittet av det utestående anståndsbeloppet blir relevant. Det beräknas på samma sätt som årsgenomsnittet av anståndsbeloppet vid utökningen av anstånden till att också kunna omfatta perioden oktober–december 2020 (se ovan) och baseras på antagandet om att 42 procent av anståndsbeloppet betalas tillbaka efter ett år. Förslaget innebär att årsgenomsnittet för det utestående anståndsbeloppet för 2021 kommer att öka med 18,3 miljarder ($(23,1+23,1*0,58)/2=18,3$). Det kan förväntas att möjligheten att förlänga anståndstiden nyttjas även för dessa nya anstånd. Med samma beräkningsmetod förväntas därför årsgenomsnittet för anståndsbeloppet 2022 öka med 8,4 miljarder kronor ($(13,4+13,4*0,26)/2=8,4$) i och med möjligheten att ansöka om anstånd för ytterligare redovisningsperioder.

Kapitalkostnad, kostnadsränta och anståndsavgift

Förslaget innebär en ökad skattekredit som staten måste täcka genom en utökad upplåning, som i sin tur medför en räntekostnad. Statens upplåningskostnad antas motsvara den femåriga statslåneräntan, som för år 2021 prognostiseras till -0,13 procent. Med ökningen av det genomsnittliga anståndsbeloppet om 18,3 miljarder kronor uppgår den offentliga finansiella effekten av statens upplåning därmed till +0,02 miljarder kronor ($18,3 \times 0,0013 = 0,02$) för 2021 och +0,01 miljarder ($8,4 \times 0,0013 = 0,01$) för 2022. Kostnadsräntan uppgår till 1,25 procent beräknad som årsränta och anståndsavgiften uppgår till 0,2 procent per påbörjad anståndsmånad. Den samlade kostnadsräntan och anståndsavgiften beräknas därmed till +0,67 miljarder kronor ($18,3 \times [0,0125 + (12 \times 0,002)] = 0,67$) för 2021 och +0,31 miljarder för 2022 ($8,4 \times [0,0125 + (12 \times 0,002)] = 0,31$).

Uppbördsförluster

Beräkningen av uppbördsförluster följer beräkningen då reglerna för tillfälliga anstånd infördes (se prop. 2019/20:132). Utgångspunkten då reglerna infördes var att staten kompenseras för uppbördsförluster genom den anståndsavgift och kostnadsränta som staten tar ut. Den föreslagna kostnadsräntan och anståndsavgiften vid införandet var 1,25 procent respektive 0,3 procent per påbörjad anståndsmånad. Det finns inga starka skäl att göra en annan bedömning avseende uppbördsförluster till nya anstånd än till de anstånd som redan beviljats. Uppbördsförlusterna av att utöka antalet redovisningsperioder för vilka anstånd kan beviljas kan också påverkas av möjligheten att förlänga anståndstiden med ytterligare ett år. Här är bedömningen densamma som för redan beviljade anstånd (se konsekvensavsnittet om möjligheten till förlängning av anståndstiden ovan). Med andra ord bedömer regeringen att uppbördsförlusterna kan förväntas vara mindre vid en förlängning av anståndstiden än då anståndet beviljas och att uppbördsförlusterna vid förlängningen alltså kan förväntas motsvara kostnadsräntan och den lägre anståndsavgiften om 0,2 procent. I enlighet med detta resonemang beräknas uppbördsförlusterna till följd av

förslaget uppgå till 0,89 miljarder kronor ($18,3 \times [0,0125 + (12 \times 0,003)] = 0,89$) för 2021 och till 0,31 miljarder kronor ($8,4 \times [0,0125 + (12 \times 0,002)] = 0,31$) för 2022.

Prop. 2020/21:77

Samlad effekt

Den sammantagna offentligfinansiella effekten av att utöka antalet perioder för vilka anstånd kan ansökas beräknas för 2021 till -0,2 miljarder kronor ($0,67 - 0,89 + 0,02 = -0,2$) och för 2022 till +0,01 miljarder. Under 2022 motsvarar effekten upplåningskostnaden då intäkterna från avgiftsränta och anståndskostnad förväntas motsvara uppbördsförlusterna under det året. Upplåningskostnaden är negativ på grund av den negativa räntan på statskultsobligationer, vilket innebär att effekten för 2022 är en intäktsförstärkning.

Sammantagen offentligfinansiell effekt

Den sammantagna offentligfinansiella effekten av förslaget samtliga delar redovisas i tabellen nedan. Förslaget innebär dels att det införs en möjlighet att förlänga anståndstiden med ytterligare ett år, dels att anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder. De sista anstånden kommer att återbetalas i början av år 2024. Det handlar dock om en mycket liten del av alla anstånd. Regeringen bedömer att huvuddelen av anstånden kommer att ha upphört i nära anslutning till årsskiftet 2022/23. Hur stor del som återbetalas under 2023 är osäkert, men regeringen bedömer att den del av den offentligfinansiella effekten som belöper på 2023 är liten och att de anstånd som finns kvar till 2024 är försumbara.

Tabell 5.1 Offentligfinansiella effekter 2021 av ändrade skatte- och avgiftsregler i denna proposition

Miljarder kronor

	Effekt från	Bruttoeffekt	Periodiserad nettoeffekt 2021	Varaktigt nettoeffekt 2022	Varaktigt Effekt
Ränteeffekt senarelagd skattebetalning	2021-02-05	+0,04	+0,04	+0,01	+0,00
Kostnadsränta och anståndsavgift	2021-02-05	+0,95	+0,95	+0,59	+0,00
Effekt på uppbördsförlust	2021-02-05	-1,17	-1,17	-0,59	-0,00
Nettoeffekt	2021-02-05	-0,18	-0,18	+0,01	+0,00

Anstånden avser skatter som är fastställda, men inte betalda. De fastställda skatterna, och därmed det finansiella sparandet, påverkas inte av den förskjutna betalningen. Däremot påverkas statens lånebehov och därmed även budgetsaldot av den senarelagda betalningen. Som redovisas ovan är bedömningen att av det totala anståndsbeloppet kommer anståndstiden att förlängas för 23,1 miljarder kronor och nya anstånd om 0,16 miljarder kronor tillkomma. Utifrån den beräknade återbetalningstakten som redo-

visas ovan kommer 58 procent av anståndsbeloppet att finnas kvar efter ett år, dvs. den sista februari 2022. Det betyder att med en jämn återbetalningstakt uppgår anståndsbeloppet till ca 15 miljarder kronor den 31 december 2021 ($23,26 \times 0,58 + [23,26 \times 0,42 \times 2/12] = 15,1$), vilket motsvarar de betalningar som förskjuts från 2021 till kommande år. Med motsvarande återbetalningstakt uppgår anståndsbeloppet den 31 december 2022 till ca 5 miljarder kronor ($13,5 \times 0,26 + [13,5 \times 0,74 \times 2/12] = 5,2$). Det betyder att av det belopp som förskjuts från 2021, 15 miljarder kronor, kommer 10 miljarder kronor att betalas under 2022 och 5 miljarder kronor under 2023.

Makroekonomiska effekter

Åtgärden är riktad mot företag med likviditetssvårigheter, och bedöms få positiva effekter på den makroekonomiska utvecklingen. Den ekonomiska effekten av åtgärden är högst betydelsefull för anställda och andra intressenter i de företag som har problem att få lån och som utnyttjar möjligheten till förlängd anståndstid eller möjligheten att beviljas anstånd för fler redovisningsperioder. Även företag som inte har likviditetssvårigheter kan gynnas när deras kunder och leverantörer får förbättrad likviditet. Med en förlängning av anståndstiden förbättras förutsättningarna för företag som har en möjlighet att återgå till normal verksamhet efter pandemin, vilket i sin tur bidrar till att stabilisera den makroekonomiska utvecklingen.

Effekter för företag

Förslaget syftar till att hjälpa företag som befinner sig i akut likviditetsbrist. Genom förslaget bedöms likviditetsbristen mildras och företagandet underlättas för dem som redan beviljats anstånd och ansöker om förlängd anståndstid eller för dem som ansöker om anstånd för fler redovisningsperioder. Även företag som inte ansöker om nya anstånd eller förlängd anståndstid kan gynnas eftersom åtgärden minskar tänkbara likviditetsproblem hos kunder och leverantörer. Företagen kommer visserligen att betala en ränta för anståndskrediten, men räntekostnaden har en mycket mer begränsad effekt på företagens likviditet. I och med förslaget motsvarar kostnadsräntan och anståndsavgiften tillsammans en avdragsgill årsränta i ett aktiebolag om 4,6 procent per år. Det är frivilligt för företagen att förlänga anståndstiden. Den 4 december 2020 var det totalt 32 478 företag som hade beviljats anstånd som ännu inte betalats tillbaka.

Tidsåtgången och den administrativa bördan för att ansöka om anstånd eller förlängd anståndstid bedöms vara begränsade. På grund av enkelheten bedöms förslaget vara anpassat även för mindre företags verksamhet.

Effekter för myndigheter och allmänna förvaltningsdomstolar

Förslaget medför tillkommande kostnader för Skatteverket för bl.a. ärendehantering och uppdatering av verksamhetssystem. Skatteverket uppskattar kostnaderna till sammanlagt ca 76 miljoner kronor. Skatteverket tillförs 10 miljoner kronor för arbetet med anstånd (se avsnitt 7.2). Med detta tillskott ryms Skatteverkets merkostnader inom befintliga ekonomiska ramar.

När det gäller effekter för de allmänna förvaltningsdomstolarna görs bedömningen att det främst är de bestämmelser som innebär att anståndstiden kan förlängas efter ansökan samt att anstånd kan beviljas för fler redovisningsperioder som skulle kunna leda till att vissa beslut överklagas till de allmänna förvaltningsdomstolarna. Enligt uppgifter från Skatteverket hade totalt 38 avslagsbeslut efter ansökan om tillfälliga anstånd överklagats per den 1 november 2020. Mot den bakgrunden finns inte anledning att räkna med att införandet av möjligheten att förlänga anståndstiden och möjligheten att ansöka om anstånd för fler redovisningsperioder kommer att medföra någon nämnvärd ökning av antalet mål. Därmed ryms tillkommande kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna inom befintliga ekonomiska ramar.

Det bedöms inte finnas något behov av särskilda informationsinsatser utöver Skatteverkets information om möjlighet till förlängning av anståndstiden och möjligheten att ansöka om anstånd för fler redovisningsperioder.

Effekter för den ekonomiska jämställdheten

Genom att företagen får utökade möjligheter till skattekrediter gynnas indirekt även företagsägare. Eftersom män är överrepresenterade som företagare indikerar det att förslaget kan komma att gynna män i högre utsträckning än kvinnor. Eftersom förslaget är tillfälligt bedöms dock inte effekterna för den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män som långtgående.

Det kan även vara så att gruppen kvinnor påverkas i förhållande till gruppen män i egenskap av anställda om det är så att könssammansättningen av anställda bland företag som beviljats anstånd skiljer sig från arbetsgivare som inte har beviljats anstånd. Det saknas dock information om hur sammansättningen av anställda ser ut i de företag som beviljats anstånd.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

Övriga effekter

Åtgärden är tidsbegränsad och förväntas därför inte ha några nämnvärda effekter när det gäller miljön. Direkta effekter för enskilda och offentlig

sektor och fördelningseffekter kan också anses vara kortfristiga. Åtgärdens kortfristiga effekt är samtidigt betydelsefull för anställda och andra intressenter i de företag som har problem med likviditeten och som utnyttjar möjligheten till förlängd anståndstid eller möjligheten till anstånd för fler redovisningsperioder.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Ändringen i *första stycket* innebär att Skatteverket efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 7 a, 11–15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) får bevilja anstånd för redovisningsperioder som infaller även under oktober–december 2020.

Ändringen i *andra stycket* innebär att anstånd med inbetalning av avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter respektive mervärdesskatt får beviljas för högst sex redovisningsperioder vardera om redovisningsperioden är en kalendermånad. Anstånd för mervärdesskatt får dock beviljas för högst två redovisningsperioder om redovisningsperioden är ett kalenderkvartal. Det innebär att anstånd avseende mervärdesskatt kan ges för sammanlagt sex månader, oavsett om redovisningsperioden är en kalendermånad eller ett kalenderkvartal.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att anstånd enligt första stycket som längst får bestämmas till ett år, dock längst t.o.m. den 12 februari 2022. Vidare får Skatteverket efter ansökan förlänga tiden för ett beviljat anstånd med som längst ett år. Förlängningsperioden räknas från den tidpunkt då den ursprungliga anståndstiden upphör, förutsatt att den ursprungliga anståndstiden då har utnyttjats till fullo. Detta inträffar i regel antingen när ett år har förflutit från det att anståndsbeslutet fattades eller när den bortre tidsgränsen för den ursprungliga anståndstiden för denna typ av anstånd har nåtts, dvs. den 12 februari 2022. Bestämmelserna innebär att en förlängningsperiod som längst kan sträcka sig fram t.o.m. den 12 februari 2023. Frågan om att förlänga anståndstiden aktualiseras först när tiden för det beviljade anståndet närmar sig sitt slut och när det snart inte finns någon ursprunglig anståndstid kvar. Om en ansökan om anstånd kommer in och det inte finns mycket ursprunglig anståndstid kvar, t.ex. för att ansökan kommer in i anslutning till den bortre tidsgränsen den 12 februari 2022, bör Skatteverket kunna hantera en sådan ansökan samtidigt som frågan om förlängning.

Ett exempel kan illustrera hur denna bestämmelse ska tillämpas. Ett anstånd beviljas den 1 maj 2020. Anståndstiden bestäms till ett år. Detta innebär att anståndet gäller fram t.o.m. den 1 maj 2021. Den 15 april 2021

beviljar Skatteverket en förlängning av anståndstiden med ett år. Förlängningen innebär att anståndet nu gäller fram t.o.m. den 1 maj 2022.

Att kostnadsränta enligt skatteförfarandelagen och anståndsavgift ska betalas även under den förlängda anståndstiden framgår av 4 § respektive 5 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2 och 5.3.

1 a §

I paragrafen finns bestämmelser om anstånd med inbetalning av mervärdesskatt för vilken redovisningsperioden är ett beskattningsår.

Ändringen i *första stycket punkt 3* innebär att anstånd får beviljas även för sådan mervärdesskatt som redovisas helårsvis och som ska deklarerars senast den 17 januari 2022 enligt 26 kap. 33, 33 a eller 33 b § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Ändringen i *tredje stycket* innebär att anstånd enligt första stycket som längst får bestämmas till ett år, dock längst t.o.m. den 17 januari 2023. Vidare får Skatteverket efter ansökan förlänga tiden för ett beviljat anstånd med som längst ett år. Förlängningsperioden räknas från den tidpunkt då den ursprungliga anståndstiden upphör, förutsatt att den ursprungliga anståndstiden då har utnyttjats till fullo. Detta inträffar i regel antingen när ett år har förflutit från det att anståndsbeslutet fattades eller när den bortre tidsgränsen för den ursprungliga anståndstiden för denna typ av anstånd har nåtts, dvs. den 17 januari 2023. Bestämmelserna innebär att en förlängningsperiod som längst kan sträcka sig fram t.o.m. den 17 januari 2024. Frågan om att förlänga anståndstiden aktualiseras först när tiden för det beviljade anståndet närmar sig sitt slut och när det snart inte finns någon ursprunglig anståndstid kvar. Om en ansökan om anstånd kommer in och det inte finns mycket ursprunglig anståndstid kvar, t.ex. för att ansökan kommer in i anslutning till den bortre tidsgränsen den 17 januari 2023, bör Skatteverket kunna hantera en sådan ansökan samtidigt som frågan om förlängning.

Ett exempel kan illustrera hur denna bestämmelse ska tillämpas. Ett anstånd beviljas den 1 maj 2020. Anståndstiden bestäms till ett år. Detta innebär att anståndet gäller fram t.o.m. den 1 maj 2021. Den 15 april 2021 beviljar Skatteverket en förlängning av anståndstiden med ett år. Förlängningen innebär att anståndet nu gäller fram t.o.m. den 1 maj 2022.

Att kostnadsränta enligt skatteförfarandelagen och anståndsavgift ska betalas även under den förlängda anståndstiden framgår av 4 § respektive 5 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2 och 5.3.

2 §

I paragrafen anges en begränsning av möjligheten att bevilja anstånd.

Ändringen innebär att förlängning av anståndstiden enligt 1 § tredje stycket eller 1 a § tredje stycket ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det, i likhet med vad som gäller för anstånd enligt 1 eller 1 a §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

5 §

I paragrafen finns bestämmelser om anståndsavgift.

Ändringen i *första stycket* innebär att anståndsavgift tas ut fr.o.m. kalendermånaden efter att anstånd beviljats.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 5 februari 2021.

Av *andra punkten* framgår att 5 § i den äldre lydelsen gäller för ansökningar som har lämnats in före ikraftträdandet och som avser anstånd enligt 1 eller 1 a § i den äldre lydelsen. För sådana anstånd innebär detta att anståndsavgift tas ut fr.o.m. den sjunde kalendermånaden efter att anstånd beviljats.

I *tredje punkten* anges att den upphävda 5 a § fortfarande gäller för ansökningar om nya anstånd som har lämnats in före ikraftträdandet. Detta innebär att om det före ikraftträdandet har lämnats in en ansökan om ett nytt anstånd för samma skatter och avgifter som ett tidigare anstånd, får sådana kalendermånader då anståndsavgift inte ska tas ut enligt 5 § första stycket vara sammanlagt högst sex kalendermånader.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

6.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2020:548) om omställningsstöd

33 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att en fordran som inte får överlåtas enligt lagen ändå får utmätas.

I *första stycket* korrigeras en felaktig paragrafhänvisning. Ändringen innebär att en fordran som avses i 31 § rättas till en fordran som avses i 32 §.

7 Ändringar i statens budget för 2021

I detta avsnitt lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2021 med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19. Ändringarna är dels en följd av de lagförslag som lämnas i denna proposition, dels en följd av de åtgärder som regeringen redan vidtagit och avser att vidta för att bekämpa spridningen och begränsa dess följdverkningar.

7.1 Ändringar av statens inkomster

Regeringens förslag: Den ändrade beräkningen av inkomster i statens budget för 2021 som redovisas i tabell 7.1 godkänns.

Skälen för regeringens förslag: I detta avsnitt lämnas förslag till en ny inkomstberäkning för de inkomstitlar som påverkas av förslaget om utökade möjligheter till tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt som

lämnas i denna proposition. Den ändrade inkomstberäkningen redovisas i tabell 7.1. Av tabellen framgår bruttoeffekterna av förslaget. Prop. 2020/21:77

Tabell 7.1 Specifikation av ändrad beräkning av statens inkomster för 2021

Tusental kronor

Inkomst-titel	Godkänd beräkning	Ny beräkning	Bruttoeffekt av åtgärd på inkomstsidan
1612 Restförda skatter, företag	-3 726 477	-4 896 477	-1 170 000
1931 Anstånd	36 000 000	21 000 000	-15 000 000
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 180 074	2 130 074	950 000

Förslaget om utökade möjligheter till tillfälliga anstånd påverkar inkomsttitel 1612 *Restförda skatter, företag* inom inkomsttitelgrupp 1610 Restförda skatter. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2021 uppgår denna inkomsttitel till -3,7 miljarder kronor. Prognosen har reviderats ned med 1,2 miljarder kronor till följd av förslaget.

Vidare påverkar förslaget även inkomsttitel 1931 *Anstånd* inom inkomsttitelgrupp 1930 Anstånd. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2021 uppgår denna inkomsttitel till 36 miljarder kronor. Prognosen har reviderats ned med 15 miljarder kronor till följd av förslaget.

Förslaget om utökade möjligheter till tillfälliga anstånd påverkar dessutom inkomsttitel 2811 *Övriga inkomster av statens verksamhet* inom inkomsthuvudgrupp 2800 Övriga inkomster av statens verksamhet. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2021 uppgår denna inkomsttitel till 1,2 miljarder kronor. Prognosen har reviderats upp med 1,0 miljarder kronor till följd av förslaget. De ökade inkomsterna består av kostnadsränta och anståndsavgifter.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att den ändrade beräkningen av inkomster i statens budget för 2021 som redovisas i tabell 7.1 godkänns.

Tabell 7.2 Offentligfinansiella effekter 2021 av ändrade skatte- och avgiftsregler i denna proposition

Miljarder kronor

Förslag	Effekt från	Bruttoeffekt 2021	Nettoeffekt 2021
Utökade möjligheter till tillfälliga anstånd			
-Kostnadsränta och anståndsavgift	2021-02-05	+0,95	+0,95
-Effekt på uppborðsförlust	2021-02-05	-1,17	-1,17
Summa		-0,22	-0,22

I tabell 7.2 redovisas de offentligfinansiella effekterna för 2021 av förslagen till ändrade skatte- och avgiftsregler i denna proposition. Bruttoeffekten beskriver den direkta förändringen av intäkterna från den skatt

som regeländringen avser. Utöver den direkta effekten kan en regeländring ge upphov till indirekta effekter på de offentliga finanserna av olika slag. Indirekta effekter uppstår om skatteändringen påverkar underlaget för andra skatter eller offentliga utgifter och därigenom påverkar de offentliga finanserna. Den offentligfinansiella nettoeffekten utgörs av summan av bruttoeffekten och de indirekta effekterna. Vid bedömningen av hur en skatteförändring påverkar den offentliga sektorns finansiella sparande på kort sikt, är den offentligfinansiella nettoeffekten den mest relevanta.

Förslaget om ändrade regler för tillfälliga anstånd innehåller två delar. Den första delen innebär att det införs en möjlighet att förlänga tiden för återbetalning av anståndsbeloppet med ytterligare ett år. Den andra delen innebär att anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder. Det samlade förslaget påverkar den offentliga sektorns finansiella sparande med -0,22 miljarder kronor. Den samlade effekten består av två deleffekter som redovisas i tabell 7.2. Den första deleffekten motsvarar den kostnadsränta och anståndsavgift som anståndstagarna får betala och beräknas uppgå till sammanlagt +0,95 miljarder kronor. Den andra deleffekten är den påverkan på statens uppbördsförluster som följer av de utökade anståndsmöjligheterna. Rent principiellt ökar statens uppbördsförluster om tiden mellan den skattepliktiga händelsen och betalningen av skatten utökas. Till viss del motverkas detta av att anstånden hjälper i grunden livskraftiga företag att klara tillfälliga likviditetssvårigheter. De utökade anståndsmöjligheterna bedöms dock leda till en nettoökning av uppbördsförlusterna, som innebär en effekt om -1,17 miljarder kronor på det finansiella sparandet. Förslaget beskrivs i detalj i avsnitt 5, där även den offentligfinansiella effekten redovisas. I den beräkningen ingår även en tredje deleffekt, som består av den kapitalkostnad som följer av statens ökade lånebehov. Effekten av denna upplåning uppgår till +0,04 miljarder kronor. Ränteeffekten blir positiv, eftersom den femåriga statsobligationsräntan för närvarande är negativ.

7.2 Ändringar av statens utgifter

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

5:1 Länsstyrelserna m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 3 450 489 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med 227 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att stärka enskilda näringsidkares möjligheter att överbygga konsekvenserna av spridningen av covid-19 avser regeringen att utöka omsättningsstödet till dessa näringsidkare till att även omfatta perioden augusti–december 2020 (se anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* inom utgiftsområde 24 *Näringsliv*). Länsstyrelserna ansvarar för att informera om, handlägga, fatta beslut om och kontrollera utbetalningarna av stödet. Utökningen innebär att länsstyrelserna

får tillkommande kostnader för hantering och kontroll av stödet. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor. Prop. 2020/21:77

Regeringen avser att införa ett nytt ekonomiskt stöd till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare vars nettoomsättning har minskat i större omfattning till följd av spridningen av covid-19 (se anslaget 1:26 *Stöd till handelsbolag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv). Regeringen avser att ge länsstyrelserna i uppgift att informera om, handlägga, fatta beslut om och kontrollera utbetalningarna av det nya stödet. Anslaget bör därför ökas med 17 000 000 kronor.

Länsstyrelserna har under 2020 haft i uppdrag att bistå regionerna med att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19. Eftersom det är angeläget att den storskaliga testningen fortsätter har regeringen förlängt uppdraget till att även gälla 2021 (S2020/05027). Regeringen har också gett länsstyrelserna i uppdrag att bistå regionerna med att genomföra vaccinationer mot covid-19 (S2020/09217). Anslaget bör därför ökas med 110 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 227 000 000 kronor.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

1:1 Skatteverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 8 023 985 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Skatteverket* ökas med 120 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att stärka företagens möjligheter att överbrygga de ekonomiska konsekvenserna av spridningen av covid-19 avser regeringen att utöka omställningsstödet till att även omfatta perioden augusti–december 2020 (se anslaget 1:24 *Omställningsstöd* inom utgiftsområde 24 Näringsliv). Skatteverket beslutar om utbetalning av detta stöd. Utökningen innebär att myndigheten får tillkommande kostnader för hantering och kontroll av stödet. Anslaget bör därför ökas med 110 000 000 kronor.

Vidare innebär förslaget om utökade möjligheter till tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt som redovisas i avsnitt 5 att Skatteverket får tillkommande kostnader för bl.a. ärendehantering och uppdatering av verksamhetssystem. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 120 000 000 kronor.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 435 898 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:6 *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* ökas med 89 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska arbeta för att myndigheternas information till allmänheten med anledning av den pågående pandemin är samordnad. Därutöver har myndigheten tillsammans med bl.a. Folkhälsomyndigheten getts i uppdrag att stärka och utveckla kommunikationsinsatser riktade till allmänheten om pandemin, vilket bl.a. inkluderar information om vaccination (S2020/09553 och S2020/08106). Anslaget bör därför ökas med 70 000 000 kronor.

För att möta samhällets behov bistår MSB med olika typer av nationella förstärkningsresurser. Smittspridningen har medfört att regionerna behöver tillfälliga lokaler för bl.a. testning. MSB bör bistå regionerna med att tillhandahålla tält eller prefabricerade byggnader med kapacitet för triagering och provtagning för covid-19. Anslaget bör därför ökas med 19 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 89 000 000 kronor.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 16 826 486 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* ökas med 13 270 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för bidrag och statsbidrag för att genom riktade insatser arbeta för att säkerställa att hälso- och sjukvården håller en god tillgänglighet och kvalitet, baseras på kunskap, är behovsanpassad och effektiv, samt stärker patientens delaktighet i vården. Medel från anslaget får användas för överenskommelser med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Anslaget får även användas för utgifter för extraordinära smittskyddsåtgärder som kan behöva vidtas i arbetet med utbrottet av coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 samt för att ersätta kommuner för merkostnader inom omsorgen som uppstår i det arbetet.

För närvarande genomförs storskalig testning i hela landet. Varje vecka genomförs 260 000–280 000 PCR-tester för att påvisa pågående infektion av det nya coronaviruset. Det ger goda möjligheter att fånga upp sjukdomsfall, vilket kan leda till en utökad smittspårning. Samtidigt genomförs ca 30 000 serologiska tester per vecka i syfte att kontrollera förekomsten av antikroppar. Storskalig PCR-testning och smittspårning är effektiva verktyg för att pressa ned smittspridningen och få en korrekt bild av smittspridningen i landet. För att bl.a. möta behovet av en storskalig testning och smittspårning bör anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 5 500 000 000 kronor.

Riksdagen har bemyndigat regeringen att under 2020 och 2021 som beredskapsinvestering ingå avtal om vaccin mot covid-19 (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:363 respektive prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:SoU1, rskr. 2020/21:156). Riksdagen har även bemyndigat regeringen att för 2020 och 2021 besluta att Folkhälso-

myndigheten får ta upp lån i Riksgäldskontoret för beredskapsinvesteringar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 4 500 000 000 kronor (bet. 2020/21:FiU11, rskr. 2020/21:68 respektive bet. 2020/21:SoU1, rskr. 2020/21:156). I de fall avtalen om vaccin innebär utgifter ska dessa finansieras med lån. Förbrukning och nedskrivning av inköpta vacciner belastar anslaget. När vaccineringen nu påbörjats behöver ytterligare medel tillföras anslaget. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 000 kronor.

Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner ingick den 8 december 2020 en överenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19. Överenskommelsen förutsätter att riksdagen avsätter tillräckliga medel för ändamålet under 2021. Enligt överenskommelsen ska alla i Sverige boende personer som är 18 år eller äldre samt personer under 18 år som tillhör en riskgrupp erbjudas vaccinering mot covid-19 under första halvåret 2021. Överenskommelsen innebär bl.a. att staten åtar sig att betala för vaccin och vaccinationer. Staten ersätter regionerna för vaccinering med 275 kronor per given vaccindos, vilket innebär en beräknad totalkostnad om 3 270 miljoner kronor. Därtill kan en särskild ersättning om sammanlagt 700 miljoner kronor betalas ut till de regioner som skyndsamt genomför vaccinationerna. Staten ersätter vidare regionerna med sammanlagt 700 miljoner kronor för förberedande insatser, investeringar och löpande kostnader i hela vaccinationskedjan inklusive logistik och kommunikation. Anslaget bör därför ökas med 4 670 000 000 kronor.

Regeringen avser att ge Socialstyrelsen i uppdrag att stödja samordningen av regionernas hälso- och sjukvårdsresurser under 2021 med anledning av utbrottet av covid-19. I uppdraget ska bl.a. ingå att stärka hälso- och sjukvårdens kapacitet på lämpliga platser i landet, t.ex. genom nationella förstärkningsresurser. I uppdraget ska även ingå att samordna, och vid behov stärka, regionernas kapacitet att transportera patienter mellan olika regioner. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

Spridningen av covid-19 har lett till att efterfrågan på ambulansflygtransporter förändrats. Den har både inneburit att krav ställs på att transporterna ska vara anpassade för patienter som har insjuknat i covid-19 och att efterfrågan på vissa andra ambulansflygtransporter har minskat. För att säkra att det på nationell nivå fortsatt finns en tillräcklig tillgång till ambulansflygtransporter behöver ytterligare medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

Riksdagen beslutade under 2020 att tillföra sammanlagt 20 000 000 000 kronor för regioners och kommuners merkostnader inom sjukvården och inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning med anledning av covid-19. Statsbidraget omfattade perioden februari–november 2020. Mot bakgrund av den höga belastningen på sjukvård och omsorg under december 2020 till följd av smittspridningen bör regioner och kommuner ersättas för de merkostnader som uppstått även för denna månad. Detta innebär att en ny ansökningsomgång för statsbidraget kommer att genomföras under 2021. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 13 270 000 000 kronor.

4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 782 514 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 4:2 *Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet* ökas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för bidrag för insatser inom funktionshindersområdet.

Riksdagen beslutade 2020 att tillföra 50 000 000 kronor för bidrag till skäliga merkostnader för personlig skyddsutrustning för personliga assistenter för att de inte ska sprida smitta eller själva bli smittade av covid-19 (prop. 2020/21:45, bet. 2020/21:FiU11, rskr. 2020/21:68). Statsbidraget omfattade perioden februari–november 2020. På motsvarande sätt som statsbidraget för regioners och kommuners merkostnader (se anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*) bör statsbidraget för personlig skyddsutrustning för personliga assistenter utökas till att omfatta även december 2020. Detta innebär att en ny ansökningsomgång för statsbidraget kommer att genomföras under 2021. Anslaget bör därför ökas med 5 000 000 kronor.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 37 798 912 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* ökas med 400 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för sjukpenning.

Enligt 2 kap. 5 a § socialförsäkringsbalken kan regeringen, vid extraordinära händelser i fredstid, meddela föreskrifter om undantag från vissa bestämmelser om bl.a. sjukpenning, tillfällig föräldrapenning och smittbärrarpenning. Med stöd av dessa bestämmelser infördes särskilda ersättningar till riskgrupper, vissa anhöriga till riskgrupper och föräldrar till vissa nyligen allvarligt sjuka barn för att bidra till ett ökat skydd för de individer som löper störst risk att drabbas av ett allvarligt sjukdomsförlopp vid insjuknande i covid-19. De bestämmelser som reglerar dessa ersättningar gällde ursprungligen ersättning i högst 90 dagar (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:363). Förmånstiden för ersättningarna utökades sedan till 184 dagar, så att ersättning kunde ges t.o.m. den 31 december 2020 (prop. 2020/21:46, bet. 2020/21:FiU36, rskr. 2020/21:42).

Spridningen av covid-19 i samhället ökade under hösten 2020 och är fortsatt hög. Det är fortfarande av största vikt att skydda riskgrupper. Regeringen bedömer därför att förmånstiden för ersättningar till dessa grupper bör utökas så att ersättning kan lämnas för tiden fram t.o.m. den

30 april 2021. Kostnaderna för sjukpenning i förebyggande syfte bedöms öka med anledning av den ökade förmånstiden. Anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* bör därför ökas med 400 000 000 kronor. Kostnaderna för viss smittbärrpenning, som belastar anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, och för viss tillfällig föräldrapenning, som belastar anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn, bedöms endast öka ytterst marginellt.

Den 17 december 2020 beslutade regeringen att förlänga giltighetstiden för förordningen (2020:244) om viss tillfällig föräldrapenning med anledning av sjukdomen covid-19 t.o.m. den 30 april 2021. Förordningen (2020:582) om viss sjukpenning i förebyggande syfte och viss smittbärrpenning med anledning av sjukdomen covid-19 upphörde att gälla den 31 december 2020. Regeringen avser efter riksdagens beslut om medel att besluta om en ny förordning om viss sjukpenning i förebyggande syfte och viss smittbärrpenning med anledning av sjukdomen covid-19, med giltighetstid t.o.m. den 30 april 2021. Ersättning kommer att kunna utbetalas retroaktivt för att möjliggöra en sammanhängande ersättningsperiod fr.o.m. den 1 juli 2020.

Den utökade förmånstiden för riskgrupper svarar mot riksdagens tillkännagivande om att regeringen skyndsamt ska återkomma med förslag till riksdagen som möjliggör att ersättning i form av viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärrpenning samt viss tillfällig föräldrapenning ska kunna utges t.o.m. mars 2021 (bet. 2020/21:SfU11 punkt 1, rskr. 2020/21:109). Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 52 882 733 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* minskas med 98 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för aktivitetsstöd och statsbidrag till arbetslöshetskassor.

För att möta de konsekvenser som spridningen av covid-19 har på arbetsmarknaden, bl.a. i form av en ökad arbetslöshet, införde regeringen under 2020 tillfälliga bestämmelser som innebär en förlängning av den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb med 12 månader för de som redan har nystartsjobb. Regeringen avser besluta om en motsvarande förlängning för 2021 (se anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar*). Det innebär att färre personer kommer att avsluta sitt nystartsjobb, vilket medför att färre antas bli arbetslösa. Kostnaderna för arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd beräknas därmed minska. Anslaget bör därför minskas med 98 000 000 kronor. För 2022 beräknas utgifterna minska med 98 000 000 kronor.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 11 738 323 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* minskas med 7 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

För att möta de konsekvenser som spridningen av covid-19 har på arbetsmarknaden, bl.a. i form av en ökad arbetslöshet, införde regeringen som ovan anförts under 2020 tillfälliga bestämmelser som innebär en förlängning av den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb med 12 månader för de som redan har nystartsjobb. Regeringen avser besluta om en motsvarande förlängning för 2021 (se anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar*). Det innebär att färre personer kommer att avsluta sitt nystartsjobb vilket medför att färre antas delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Kostnaderna för program och insatser beräknas därmed minska. Anslaget bör därför minskas med 7 000 000 kronor. För 2022 beräknas utgifterna minska med 6 000 000 kronor.

1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 4 843 289 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* ökas med 151 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för stöd till arbetsgivare för nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställningar.

För att möta de konsekvenser som spridningen av covid-19 har på arbetsmarknaden, bl.a. i form av en ökad arbetslöshet, införde regeringen under 2020 tillfälliga bestämmelser som innebär en förlängning av den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb med 12 månader för de som redan har nystartsjobb. Regeringen avser besluta om en motsvarande förlängning för 2021. Anslaget bör därför ökas med 151 000 000 kronor. För 2022 beräknas utgifterna öka med 121 000 000 kronor.

Förlängningen innebär att utgifterna under anslagen 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* och 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* beräknas minska. Nettoeffekten av förlängningen beräknas till 46 000 000 kronor för 2021 och 17 000 000 kronor för 2022.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Prop. 2020/21:77

3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 6 995 846 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* ökas med 100 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för stöd för forskning och forskningsinformation.

Ett flertal vacciner mot covid-19 är under utveckling. Vissa har redan godkänts och fler förutses godkännas under de närmaste månaderna. En stor del av den svenska befolkningen förväntas vaccinera sig och möjligheten att genomföra breda uppföljningsstudier bedöms vara god. Flera av vaccinerna bygger på nya tekniker, varför uppföljning genom s.k. fas IV-studier bedöms vara särskilt angelägen. För att möjliggöra uppföljningsstudier av vacciner mot covid-19 bör anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

1:4 Boverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 342 583 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:4 *Boverket* ökas med 6 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att stärka enskilda näringsidkares möjligheter att överbrygga konsekvenserna av spridningen av covid-19 avser regeringen att utöka omsättningsstödet till enskilda näringsidkare till att även omfatta perioden augusti–december 2020 (se anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* inom utgiftsområde 24 Näringsliv). Boverket har i uppgift att administrera ansökningsförfarandet och, efter beslut av länsstyrelserna, betala ut stödet. Utökningen innebär att Boverket får tillkommande kostnader. Anslaget bör därför ökas med 3 000 000 kronor.

Regeringen avser att införa ett nytt ekonomiskt stöd till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare vars nettoomsättning har minskat i större omfattning till följd av spridningen av covid-19 (se anslaget 1:26 *Stöd till handelsbolag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv). Regeringen avser att ge Boverket i uppgift att administrera ansökningsförfarandet och, efter beslut av länsstyrelserna, betala ut det nya stödet. Anslaget bör därför ökas med 3 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 6 000 000 kronor.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 88 013 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Ersättning avseende icke statliga flygplatser* ökas med 174 000 000 kronor.

Anslaget får även användas för utgifter för lån till leverantörer av flygtrafiktjänst vid icke statliga flygplatser för intäktsbortfall till följd av spridningen av sjukdomen covid-19 för de delar av flygtrafiktjänst vid regionala flygplatser som normalt finansieras via den svenska undervägsavgiften.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för att finansiera delar av driftunderskott vid kommunala och privata flygplatser som trafikerar av flyglinjer som upphandlas av staten. Anslaget får användas för utgifter för att upprätthålla beredskap för samhällsviktiga transporter på vissa flygplatser. Anslaget får därutöver användas för ersättning till utförare av flygtrafiktjänst för flygningar där avgift inte får tas ut.

Spridningen av covid-19 har inneburit att resandet på de regionala flygplatserna i Sverige har minskat till mycket låga nivåer. Detta har bl.a. medfört att flera beredskapsflygplatser begränsat sina öppettider. Den statliga ersättningen behöver därför finansiera jourverksamhet under en större andel av dygnet än under normala förhållanden. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

Flygtrafiktjänst vid icke statliga regionala flygplatser finansieras till ca 70 procent av de undervägsavgifter som lufttrumsanvändare betalar för trafik över svenskt luftrum. Den minskade flygtrafiken till följd av spridningen av covid-19 innebär lägre intäkter. Eurocontrol, som är det europeiska uppbördsorganet för undervägsavgiften, har beviljat lufttrumsanvändarna anstånd med inbetalning av avgifter för genomförda flygningar. Detta innebär att leverantörer av flygtrafiktjänst vid de icke statliga regionala flygplatserna inte får eller endast erhåller begränsade intäkter. Europeiska kommissionen har vidare beslutat att leverantörerna av flygtrafiktjänst ska kunna täcka underskotten under 2020 och 2021 genom att finansiera dessa med de avgifter som tas ut de efterföljande fem åren. Medlemsstaterna kan förlänga denna period till sju år.

Flygtrafiktjänst är avgörande för flygplatsens möjlighet att hantera luftfarten. Det har visat sig svårt för de företag som levererar flygtrafiktjänster att, under de rådande förutsättningarna för flygverksamhet, erhålla lån på marknaden. För att säkerställa att tjänsterna kan fortsätta att levereras, trots senarelagda betalningar av undervägsavgifter, bedöms det nödvändigt att införa ett likviditetsstöd i form av statliga lån. Kreditrisken för en sådan långivning är svårbedömd. Med anledning av de rådande, osäkra förutsättningarna för flygverksamhet bedömer regeringen dock inte att lånen till helt övervägande del kan förväntas bli återbetalda. Utlåningen bör därför enligt 7 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) inte finansieras med lån utan med anslag, vilket innebär att bestämmelserna om utlåning i 6 kap. 3–5 §§ budgetlagen inte blir tillämpliga. Anslaget bör därför ökas med

164 000 000 kronor. Det tillfälliga stödet i form av lån rymms inte inom nuvarande anslagsändamål, varför ändamålet behöver utvidgas. Anslaget bör även få användas för utgifter för lån till leverantörer av flygtrafiktjänst vid icke statliga flygplatser för intäktsbortfall till följd av spridningen av sjukdomen covid-19 för de delar av flygtrafiktjänst vid regionala flygplatser som normalt finansieras via den svenska undervägsavgiften. Stödet förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

Sammantaget bör anslaget ökas med 174 000 000 kronor.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

1:23 Stöd till enskilda näringsidkare

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 500 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* ökas med 5 100 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för ett ekonomiskt stöd till enskilda näringsidkare vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av sjukdomen covid-19.

Omsättningsstödet till enskilda näringsidkare omfattar de enskilda näringsidkare som under mars–juli 2020 fått en minskad nettoomsättning jämfört med samma månader 2019 (prop. 2020/21:4, bet. 2020/21:FiU32, rskr. 2020/21:10). De medel som anvisats anslaget 2021 avser att täcka utbetalningar av stöd hänförliga till tiden mars–juli 2020 (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:NU1, rskr. 2020/21:145).

När omsättningsstödet till enskilda näringsidkare infördes fanns en osäkerhet kring den fortsatta utvecklingen av pandemin. Under hösten 2020 beslutades restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad smittspridning i samhället. Mot denna bakgrund bedöms spridningen av covid-19 ha fått fortsatt stora negativa ekonomiska konsekvenser för många enskilda näringsidkare.

Regeringen anser därför att det finns skäl att utöka omsättningsstödet till enskilda näringsidkare så att även stödperioderna augusti–oktober respektive november–december 2020 omfattas. För augusti–oktober ska den sammanlagda nettoomsättningen ha minskat med mer än 40 procent och för november–december ska den ha minskat med mer än 30 procent för att omsättningsstöd ska betalas ut.

Anslaget bör mot denna bakgrund ökas med 5 100 000 000 kronor.

1:24 Omställningsstöd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 000 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:24 *Omsättningsstöd* ökas med 9 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för Skatteverkets utbetalningar av omställningsstöd till företag i enlighet med lagen (2020:548) om omställningsstöd.

Omställningsstöd är ett ekonomiskt stöd för företag vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av covid-19. Stöd lämnas för vissa fasta kostnader som företaget har och beräknas som en andel av de kostnaderna för respektive stödperiod. Stödet omfattade inledningsvis företag som under mars och april 2020 hade fått en minskad nettoomsättning jämfört med samma månader 2019 (prop. 2019/20:181, bet. 2019/20:FiU61, rskr. 2019/20:353). Stödet förlängdes därefter till att även omfatta maj respektive juni och juli 2020 (prop. 2020/21:4, bet. 2020/21:FiU32, rskr. 2020/21:7). De medel som anvisats anslaget 2021 avser att täcka utbetalningar av stöd hänförliga till tiden mars–juli 2020 (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:NU1, rskr. 2020/21:145).

Under de månader som stödet hittills omfattat har spridningen av covid-19 haft en betydande påverkan på många företag. Under augusti–oktober 2020 skedde en viss förbättring av den allmänna ekonomiska utvecklingen jämfört med de föregående månaderna. Företag och branscher har dock påverkats på vitt skilda sätt. Det finns ett stort antal företag som påverkats svårt av spridningen av covid-19 även under perioden augusti–oktober 2020. Under hösten 2020 beslutades vidare restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad smittspridning i samhället. Mot denna bakgrund bedöms spridningen av covid-19 ha fått fortsatt stora negativa ekonomiska konsekvenser för många företag.

Regeringen anser därför att det finns skäl att utöka omställningsstödet till att även omfatta perioderna augusti–oktober respektive november–december 2020. För augusti–oktober ska den sammanlagda nettoomsättningen ha minskat med mer än 40 procent och för november–december ska den ha minskat med mer än 30 procent för att omställningsstöd ska betalas ut.

Anslaget bör mot denna bakgrund ökas med 9 000 000 000 kronor.

Stödet förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

1:25 Researrangörslån

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört på statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt anslag 1:25 *Researrangörslån* förs upp på statens budget med 679 000 000 kronor. Anslaget får användas för utgifter för lån till arrangörer eller återförsäljare av paketresor för återbetalning eller prisavdrag till resenärer enligt paketreselagen till följd av spridningen av sjukdomen covid-19 och för administrationen av dessa lån.

Skälen för regeringens förslag: Spridningen av covid-19 har inneburit att resor avbeställts, ställts in eller avbrutits i förtid. Enligt 3 kap. 9 § paketreselagen (2018:1217) har resenären rätt att få pengarna tillbaka inom 14 dagar bl.a. om resenären avbeställer paketresan eller om arrangören ställer in den. Av 4 kap. 7 § paketreselagen framgår att resenären i vissa fall har

rätt till prisavdrag för fel i paketresan. En stor andel av den skuld som uppkommit för arrangörer av paketresor till följd av spridningen av covid-19 har betalats tillbaka. Alla resenärer har dock ännu inte fått tillbaka sina pengar och den utestående skulden beräknas till 675 miljoner kronor. För att möjliggöra återbetalning till drabbade resenärer anser regeringen att staten bör ge lån till arrangörer av paketresor. Lånet bör avse återbetalning till resenärer enligt 3 kap. 9 § och prisavdrag enligt 4 kap. 7 § paketreselagen. Lån bör också ges till en sådan återförsäljare som enligt 4 kap. 1 § andra stycket paketreselagen har samma ansvar som en arrangör. Lånen får endast avse återbetalningar m.m. för sådana resor som bokats före den 31 oktober 2020 och som skulle ha påbörjats någon gång under perioden 1 mars 2020–31 januari 2021 eller som påbörjats och avbrutits under den perioden.

Kreditrisken för de föreslagna lånen är svårbedömd. Regeringen bedömer dock inte att lånen till helt övervägande del kan förväntas bli återbetalda. Utlåningen bör därför enligt 7 kap. 3 § budgetlagen inte finansieras med lån utan med anslag, vilket innebär att bestämmelserna om utlåning i 6 kap. 3–5 §§ budgetlagen inte blir tillämpliga.

Researrangörslånen avses handläggas av Kammarkollegiet. Myndigheten behöver upprätta nya rutiner och vidta andra åtgärder för en snabb handläggning. Regeringen anser därför att anslaget förutom för lån även bör få användas för administrationen av lånen.

Mot denna bakgrund bör ett nytt anslag 1:25 *Researrangörslån* föras upp på statens budget med 679 000 000 kronor. Anslaget bör få användas för utgifter för lån till arrangörer eller återförsäljare av paketresor för återbetalning eller prisavdrag till resenärer enligt paketreselagen till följd av spridningen av sjukdomen covid-19 och för administrationen av dessa lån.

Stödet förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

1:26 Stöd till handelsbolag

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört på statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt anslag 1:26 *Stöd till handelsbolag* förs upp på statens budget med 1 570 000 000 kronor. Anslaget får användas för utgifter för ett ekonomiskt stöd som riktar sig till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av sjukdomen covid-19.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen avser att införa ett nytt ekonomiskt stöd som riktar sig till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av covid-19. Syftet är att stärka dessa företags möjligheter att överbrygga konsekvenserna av spridningen av covid-19. Stödet kommer att avse tiden mars–december 2020 och indelas i samma stödperioder som omsättningsstödet till enskilda näringsidkare (se anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare*).

Mot denna bakgrund bör ett nytt anslag 1:26 *Stöd till handelsbolag* föras upp på statens budget med 1 570 000 000 kronor. Anslaget bör få användas för utgifter för ett ekonomiskt stöd som riktar sig till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av sjukdomen covid-19.

Kreditgarantier till förmån för små och medelstora företag

Något bemyndigande att utfärda kreditgarantier till förmån för små och medelstora företag har inte lämnats för innevarande år.

Regeringens förslag: Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 ställa ut kreditgarantier som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 50 000 000 000 kronor till kreditinstitut som bedriver verksamhet i Sverige, för lån till i första hand små och medelstora företag som har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige och som på grund av spridningen av sjukdomen covid-19 fått ekonomiska svårigheter, men i övrigt bedöms vara livskraftiga.

Skälen för regeringens förslag: Många små och medelstora företag har sedan våren 2020 drabbats hårt av följderna av spridningen av covid-19. Företagens omsättning har i vissa fall kraftigt reducerats, vilket medfört betydande inkomstbortfall. Även om företagen samtidigt har minskat sina utgifter har många av dem fått ett ökat likviditetsbehov. Det gäller såväl etablerade företag som nystartade företag med tillväxtpotential.

Som en del av statens åtgärder för att hantera de ekonomiska effekterna av spridningen av covid-19 bemyndigade riksdagen den 1 april 2020 regeringen att under 2020 ställa kreditgarantier om sammanlagt 100 000 000 000 kronor (prop. 2019/20:142, bet. 2019/20:FiU54, rskr. 2019/20:195). Garantiprogrammet godkändes av Europeiska kommissionen den 2 april 2020. Regeringen gav den 26 mars 2020 Riksgäldskontoret i uppdrag att förbereda och verkställa ett program för utfärdande av kreditgarantier till kreditinstitut som bedriver verksamhet i Sverige för utlåning till i första hand små och medelstora företag. Regeringen förlängde den 24 september 2020 uppdraget fram t.o.m. den 31 december 2020 (N2020/02291).

Kreditinstitutet har anslutits till garantiprogrammet genom att ingå ett garantiavtal med Riksgäldskontoret. Totalt har 71 garantiavtal ingåtts om sammanlagt 39 miljarder kronor.

Regeringen bedömer att det statliga kreditgaranti-programmet har utgjort en viktig del av åtgärderna för att stödja kreditgivningen till företag under pandemin. Den fortsatta smittspridningen kan innebära en fortsatt utmanande marknad, med en ökad osäkerhet, som kan vara påfrestande för företag, särskilt i utsatta branscher. Osäkerheten riskerar därmed att även fortsättningsvis göra kreditinstitutet mindre benägna att ta den kreditrisk som ny utlåning innebär. Regeringen bedömer att det finns starka samhällsekonomiska och statsfinansiella skäl för staten att fortsätta att bidra till att utlåning kommer till stånd och därmed minska risken för att många livskraftiga företag läggs ned. Regeringen anser därför att garantiprogrammet bör förlängas till att även gälla 2021. Utifrån omfattningen av de

ramavtal som ingåtts mellan staten genom Riksgäldskontoret och kreditinstitut under 2020 anser regeringen dock att den totala garantiramen kan minskas.

Mot denna bakgrund bör regeringen bemyndigas att under 2021 ställa ut kreditgarantier som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 50 000 000 000 kronor till kreditinstitut som bedriver verksamhet i Sverige, för lån till i första hand små och medelstora företag som har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige och som på grund av spridningen av sjukdomen covid-19 fått ekonomiska svårigheter, men i övrigt bedöms vara livskraftiga.

Förlängningen av garantiprogrammet förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

7.3 Konsekvenser för statens budget

De förslag som lämnas i denna proposition innebär att anvisade medel ökar med 30,8 miljarder kronor 2021. Ökningen hänförs i huvudsak till bidraget till folkhälsa och sjukvård samt omställningsstödet. Utgiftsökningarna ökar statens lånebehov med motsvarande belopp. Statens finansiella sparande försämras med 30,1 miljarder kronor. Skillnaden jämfört med lånebehovet förklaras av den anslagsfinansierade utlåningen till researrangörer och leverantörer av flygtrafiktjänst vid icke statliga flygplatser, som endast till viss del väntas betalas tillbaka. Utgifterna beräknas öka med 17 miljarder kronor 2022 till följd av förlängningen av den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb. Statens finansiella sparande försämras och statens lånebehov ökar med motsvarande belopp.

På inkomstsidan av statens budget lämnas förslag om utökade möjligheter till tillfälliga anstånd som beräknas minska statens inkomster med 15,2 miljarder kronor 2021. För 2022 beräknas i stället inkomsterna öka med 10,0 miljarder kronor och för 2023 med 5,0 miljarder kronor. Statens lånebehov ökar 2021 samt minskar 2022 och 2023 med motsvarande belopp. Statens finansiella sparande försämras däremot med 0,2 miljarder kronor 2021, motsvarande nettot av kostnadsräntor, anståndsavgifter och uppbördsförluster. I redovisningen av det finansiella sparandet hänförs skatter till året för den underliggande ekonomiska aktiviteten, medan lånebehovet mäter inbetalningarna av skatt. Förslaget om anstånd med betalning av skatt får därför en annan effekt på lånebehovet än på det finansiella sparandet.

Sammantaget beräknas därmed statens finansiella sparande försämras med 30,4 miljarder kronor 2021, vilket motsvarar 0,6 procent av BNP. Den sammantagna effekten för statens lånebehov är en försvagning med 46,0 miljarder kronor 2021, en förstärkning med 10,0 miljarder kronor 2022 och en förstärkning med 5,0 miljarder kronor 2023.

Sammanfattning av promemorian Ytterligare anpassningar av regelverket om tillfälliga anstånd

I promemorian föreslås vissa ändringar i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Det föreslås att anståndstiden för s.k. tillfälliga anstånd efter ansökan ska kunna förlängas med som längst ett år. Förlängning ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. Det föreslås även att anstånd med inbetalning av avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter respektive mervärdesskatt vars redovisningsperiod är en kalendermånad får beviljas för högst sex redovisningsperioder. För mervärdesskatt vars redovisningsperiod är ett kalenderkvartal får anstånd beviljas för högst två redovisningsperioder. Vidare föreslås det att anstånd för nu nämnda skatter och avgifter får beviljas även för redovisningsperioder som infaller under oktober–december 2020. Slutligen föreslås det att för anstånd som beviljas efter ikraftträdandet av de nya reglerna ska anståndsavgift tas ut fr.o.m. kalendermånaden efter att anstånd beviljats.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 mars 2021.

Lagförslag i promemorian Ytterligare anpassningar av regelverket om tillfälliga anstånd

Prop. 2020/21:77
Bilaga 2

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

dels att 5 a §¹ ska upphöra att gälla,

dels att 1, 1 a, 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 7 a, 11–15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd för redovisningsperioder som infaller under januari–september 2020 med inbetalning av

1. avdragen skatt och arbetsgivaravgifter som ska redovisas i en arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 19 § 1 skatteförfarandelagen, och

2. mervärdesskatt som ska redovisas i en sådan deklaration som avses i 26 kap. 5 § skatteförfarandelagen, och vars redovisningsperiod är en kalendermånad eller ett kalenderkvartal enligt 26 kap. 10 och 11 §§ samma lag.

Anstånd enligt första stycket 1 respektive 2 får beviljas för högst *tre* redovisningsperioder vardera om redovisningsperioden är en kalendermånad. Anstånd enligt första stycket 2 får dock beviljas för högst *en redovisningsperiod* om redovisningsperioden är ett kalenderkvartal.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 12 november 2021. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller när-

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 7 a, 11–15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd för redovisningsperioder som infaller under januari–december 2020 med inbetalning av

Anstånd enligt första stycket 1 respektive 2 får beviljas för högst *sex* redovisningsperioder vardera om redovisningsperioden är en kalendermånad. Anstånd enligt första stycket 2 får dock beviljas för högst *två redovisningsperioder* om redovisningsperioden är ett kalenderkvartal.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 12 februari 2022. Anståndstiden får efter ansökan förlängas med som längst ett år. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatte-

¹ Senaste lydelse av 5 a § 2020:377.

² Senaste lydelse 2020:206.

mast efter det att anståndstiden upphör.

förfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

1 a §³

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 13, 15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd med inbetalning av mervärdesskatt, om

1. mervärdesskatten ska redovisas i en sådan deklaration som avses i 26 kap. 5 § skatteförfarandelagen,

2. redovisningsperioden för mervärdesskatten är ett beskattningsår enligt 26 kap. 11 § samma lag, och

3. deklarationen för mervärdesskatten ska ha kommit in till Skatteverket under perioden 27 december 2019–17 januari 2021 enligt 26 kap. 33, 33 a eller 33 b § samma lag.

Anstånd får beviljas för högst en redovisningsperiod.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 17 januari 2022. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 17 januari 2022. *Anståndstiden får efter ansökan förlängas med som längst ett år.* Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

2 §⁴

Anstånd enligt 1 eller 1 a § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det.

Anstånd enligt 1 eller 1 a § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. *Detsamma gäller förlängning av anståndstiden enligt 1 § tredje stycket eller 1 a § tredje stycket.*

5 §⁵

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 eller 1 a § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,2 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med *den sjunde* månaden efter att anstånd beviljats till och

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,2 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då

³ Senaste lydelse 2020:206.

⁴ Senaste lydelse 2020:206.

⁵ Senaste lydelse 2020:377.

med den månad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån.

Anståndsavgiften ska betalas senast den förfallodag som avses i 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften betalas senast den förfallodag som avses i den bestämmelsen.

Anståndsavgiften ska vid tillämpning av inkomstskattelagen (1999:1229) behandlas som ränta enligt 65 kap. 7 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2021.
 2. För ansökningar som har lämnats in före ikraftträdandet gäller 5 § i den äldre lydelsen.
 3. Den upphävda 5 a § gäller dock fortfarande för ansökningar om nya anstånd som har lämnats in före ikraftträdandet.

Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Ytterligare anpassningar av regelverket om tillfälliga anstånd

Efter remiss har yttranden över promemorian Ytterligare anpassningar av regelverket om tillfälliga anstånd kommit in från Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Ekonomistyrningsverket, FAR, Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarna, Förvaltningsrätten i Malmö, Justitiekanslern, Kammarrätten i Stockholm, Konjunkturinstitutet, Kronofogdemyndigheten, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Näringslivets Skattedelegation, Regelrådet, Riksgäldskontoret, Skatteverket, Småföretagarnas Riksförbund, Srf konsulterna, Sveriges advokatsamfund och Åklagarmyndigheten.

Yttranden har dessutom kommit in från Föreningen Svensk Handel och Visita.

Följande remissinstanser har angett att de avstår från att yttra sig: Riksdagens ombudsmän (JO) och Riksrevisionen. Följande remissinstanser har inte svarat: Förvaltningsrätten i Uppsala, Näringslivets Regelnämnd och Stockholms universitet (juridiska fakulteten).

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 januari 2021

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Baylan, Hallengren, Bolund, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Linde, Eneroth, Ernkrans, Nordmark, Micko

Föredragande: statsråden Baylan, Hallengren, Bolund, Damberg, Shekarabi, Eneroth, Ernkrans, Nordmark, Micko

Regeringen beslutar proposition 2020/21:77 Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset